

Turismens økonomiske betydning i Danmark 2014

VisitDenmark

CRT
CENTER for REGIONAL-
& TURISMEFORSKNING

VisitDenmark, 2016
Viden & Analyse

Turismens økonomiske betydning i Danmark 2014

Udgivet af: VisitDenmark
Juli 2016
ISSN: 2245-7038
ISBN: 978-87-93227-22-4

Adresse:

Islands Brygge 43, 3.
2300 København S
Tlf. +45 3288 9900

Forside:

DenmarkMediaCenter

Forfattere:

Martin Fønnesbech-Sandberg
Økonom i VisitDenmark
E-mail: mfs@visitdenmark.com

Charlotte Rømer Rassing
Analytiker i VisitDenmark
E-mail: crr@visitdenmark.com

VisitDenmark vil gerne takke alle personer og organisationer, som har bidraget med data og gode råd til rapporten, herunder særligt ph.d. Jie Zhang og professor Bjarne Madsen, begge ved Center for Regional- og Turismeforskning. Derudover ønsker VisitDenmark at takke konsulent Anette Vestergaard Grønbæk, Danske Regioner og fuldmægtig Flintull Annica Eriksson, Danmarks Statistik for data og rådgivning.

© VisitDenmark, 2016
Gengivelse af rapporten eller dele heraf tilladt med kildeangivelse

Indholdsfortegnelse

Værd at vide om rapporten	4
1. Turismeforbruget i Danmark	8
1.1 Turisterne bruger flest penge på klassiske turismeprodukter og detailhandel	8
1.2 Kommerciel og ikke-kommerciel turisme bidrager ligeligt til turismeforbruget.....	9
1.3 Udenlandske turister bruger godt 37 mia. kr. i Danmark.....	11
2. Turismen i Danmark sammenlignet med andre erhverv.....	14
2.1 Turismeforbruget udgør 1,9 pct. af det samlede udbud i Danmark	14
2.2 Turismen udgør 3,6 pct. af den samlede danske eksport	15
2.3 Turismens andel af værditilvæksten	17
3. Turismen i regioner og kommuner	21
3.1 Turismen fylder relativt mest i Region Nordjylland.....	21
3.2 Forskellige turismetyper giver forskellige sammensætninger af turismeforbruget	22
3.3 Turismen i kommunerne	27
4. Afledte effekter af turismen	30
4.1 Turismen skaber 115.000 job i Danmark.....	30
4.2 Turismen skaber værdi i Danmark.....	33
4.3 Skatteindtægter fra turismen	35
5. Den offentlige sektors investeringer i turismen	38
5.1 Staten.....	39
5.2 Regionerne	40
5.3 Kommunerne	43
6. Bag om rapporten.....	44
6.1 Turismesatellitregnskabet som metode.....	44
6.2 LINE-modellens beregning af turismens afledte effekter	47
6.3 Dataændringer, metode og resultater	48
6.4 Turismebrancher og -vareafgrænsninger	52
6.5 Efterspørgselskilder	56
Appendiks 1. Turismen i kommunerne	58
Appendiks 2. Samlede antal overnatninger 2014 (1.000)	63
Appendiks 3. Turisternes opholdslængder (gennemsnitlige antal overnatninger).....	64
Appendiks 4. Antal ankomster 2014 (1.000)	65

Appendiks 5. Gennemsnitlig gruppestørrelse (økonomisk rejsegruppe, antal personer)	66
Appendiks 6. Turisternes døgnforbrug (kr., afrundet)	67
Appendiks 7. Gruppedøgnforbrug (kr., afrundet)	68
Appendiks 8. Opholdsforbrug per gruppe (kr., afrundet)	69
Appendiks 9. Turisternes døgnforbrug fordelt på produkter (pct. andele)	70
Appendiks 10. Officielle TSA tabeller	71
Referencer	79

Værd at vide om rapporten

Turismen i kroner og ører

Denne rapport belyser turismens økonomiske betydning i Danmark i 2014 på nationalt, regionalt og kommunalt plan. Rapporten indeholder turisternes samlede forbrug i Danmark og dokumenterer forbrugets betydning for en lang række brancher. Endelig perspektiverer rapporten turismens betydning ift. andre erhverv og redegør for turismeforbrugets økonomiske effekter for det danske samfund herunder antal job skabt som følge af turismen.

Rapportens struktur – et overblik

Kapitel 1-4 omhandler turismens betydning både nationalt, regionalt og kommunalt, mens kapitel 5 fokuserer på de offentlige investeringer i turismen i Danmark. Kapitel 6 gennemgår i detaljer den anvendte metode.

Bagerst i rapporten findes en række bilag med nøgletal for turisternes overnatninger, forbrug, ankomster mv.

Et turismesatellitregnskab

Rapporten har karakter af et regionalt turismesatellitregnskab, der knytter turismen til nationalregnskabet i Danmark, og er udarbejdet i henhold til internationale retningslinjer for turismesatellitregnskaber. I et satellitregnskab opgøres omsætningen med udgangspunkt i efterspørgselsiden - altså baseret på køberne af produktet. Med udgangspunkt i den økonomiske model LINE beskriver rapporten desuden de samfundsøkonomiske effekter af turismen. Såvel det regionale turismesatellitregnskab som turismemodulet i LINE er udviklet for VisitDenmark af Center for Regional- og Turismeforskning (CRT) ved seniorforsker ph.d. Jie Zhang og professor Bjarne Madsen.

Rapporten følger den officielle, internationale definition af turisme:

Turister er en delmængde af rejsende, for hvem rejsen foregår uden for personens sædvanlige miljø, i mindre end et år og med andet formål end at være ansat på den besøgte lokalitet.

Det betyder, at rapporten medtager turismeformer, der normalt ikke indgår i fx Danmarks Statistiks overnatningsstatistikker, herunder bl.a. små overnatningssteder, krydstogt- og endagsturisme, besøg hos familie og venner samt brug af eget eller lånt feriehus.

Dataændringer og nye resultater i forhold til turismens økonomiske betydning 2013

Rapporten afløser VisitDenmarks seneste opgørelse af turismens økonomiske betydning 2013, udgivet i 2015. Fra 2013 til 2014 er der sket nogle få ændringer, der har en vis betydning og understreger, at *'Turismens økonomiske betydning'* er en strukturrapport og ikke en konjunkturpublikation, der kan sammenlignes år efter år. Ændringerne er beskrevet i detaljer i kapitel 6, afsnit 3. Her skal de blot nævnes helt kort:

- Der er implementeret nye døgnforbrug for de vigtigste kommercielle overnatningsformer fra turistundersøgelsen 2014. I forhold til *'Turismens økonomiske betydning 2013'* er døgnforbrugene på de fleste overnatningsformer i steget. Således er turismeomsætningen i bl.a. feriecentre, lejede feriehus, på camping og især hotel-ferie øget.

- Den udenlandske turismeomsætning i 2014 er kunstigt lavere end i 2013, hvorfor det ikke er muligt at sammenligne størrelsen på den udenlandske turismeomsætning i denne rapport med turismeomsætningen fra 2013-rapporten. Dette skyldes en metodeændring. I de seneste år har CRT lagt yderligere turismeforbrug til, der ikke dækkes af VisitDenmarks undersøgelser. En af de poster CRT lægger til er turisternes udgifter til langdistancetransport, indenrigsflyvninger, broafgifter, færgebilletter, rejsearrangører m.m. I alt udgør den udenlandske del af dette samlede beløb omkring 3 mia. kr. I år er dette beløb dog skaleret ned, så det udenlandske turismeforbrug svarer til det forbrug fra udenlandske turister, som VisitDenmark leverer som rejseposten på betalingsbalancen.¹ Tidligere er den udenlandske turismeomsætning i Danmark blevet opgjort til at ligge på et højere niveau end disse turismeindtægter på rejseposten på betalingsbalancen. Nu er der overensstemmelse mellem tallene.

Turisternes forbrug i Danmark

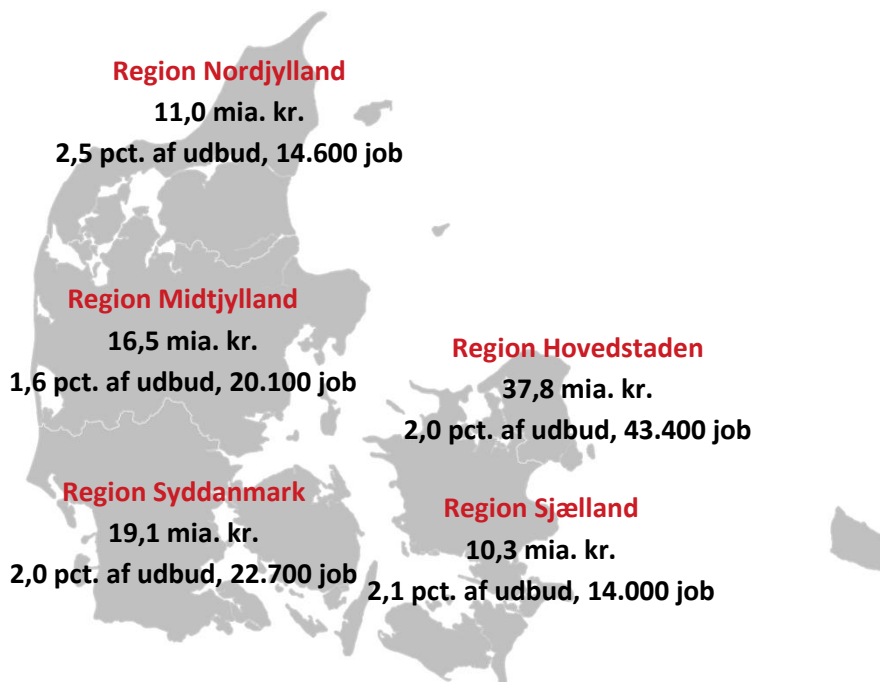
- I 2014 købte turisterne for 94,7 mia. kr. i Danmark. Heraf blev 37,2 mia. kr. brugt af udlændinge og 57,5 mia. kr. af danskere.
- Turismeforbruget fordeler sig på en række produkter, herunder lokal transport (18 pct.) samt overnatning og restaurant (hver 14 pct.). I alt bruges knap halvdelen af turismekronerne på produkter, der ikke decideret kan karakteriseres som turisme produkter, herunder særligt detailhandlen.
- Blandt de overnattende turister står hotelgæster med et forbrug på 27,2 mia. kr. for den største del af forbruget (29 pct.) efterfulgt af turister i feriehuse, som i alt bruger for 19,7 mia. kr. (21 pct.). Heraf bruges de 12,1 mia. kr. af turister, der lejer et feriehus.
- Med et forbrug på 37,2 mia. kr. står de udenlandske gæster for knap 40 pct. af det samlede turismeforbrug i Danmark. Indtægten svarer til 3,6 pct. af Danmarks eksportindtægter og gør turismen til et vigtigt eksporterhverv.
- Turismen skaber en direkte værditilvækst på 29,0 mia. kr. Værditilvæksten er den del af produktionen, der er tilbage, når 'forbrug i produktion' er fratrukket. Værditilvæksten er dermed et udtryk for medarbejdernes løn og virksomhedernes profit.

Turismen i regioner og kommuner

- Region Hovedstaden og Region Syddanmark er de to største turismeregioner i Danmark.
- I forhold til det samlede udbud af varer og tjenester betyder turismen mest i Region Nordjylland med en andel på 2,5 pct. af regionens samlede udbud og mindst i Region Midtjylland med en andel på 1,6 pct.
- København, Aarhus, Aalborg og Ringkøbing-Skjern er de kommuner, hvor det største turismeforbrug lægges. Fanø er den kommuner, hvor turismen fylder relativt mest i den lokale økonomi.

¹ Tallet findes ikke selvstændigt, da Danmarks Statistik lægger indtægter fra udenlandske pendlere og studerende til svarende til rundt regnet 5 mia. kr. Når posten når til selve nationalregnskabet er der yderligere lagt til – fx forbrug knyttet til udenlandske ambassader i Danmark, udenlandske militærudgifter i Danmark osv.

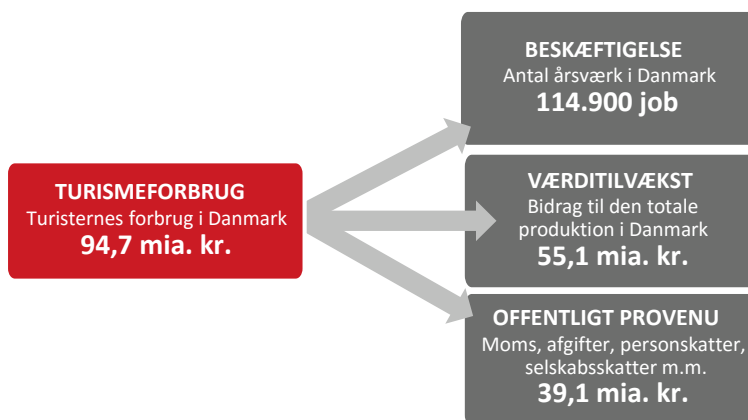
Turismeforbrug i regioner, andel af udbud og turismeskabte årsværk, 2014

Én million kr. i turismeforbrug skaber 1,2 job

- Turismen har stor beskæftigelsesmæssig betydning i Danmark. Samlet set skaber turismen næsten 115.000 årsværk. Dette svarer til 4,2 pct. af alle årsværk i Danmark.
- Turismeforbruget giver anledning til en øget aktivitet i samfundet og skaber en værditilvækst på 55,1 mia. kr. inklusiv afledte effekter samt skatteindtægter på i alt 39,1 mia. kr.
- Inklusiv afledte effekter skaber én million kr. i turismeforbrug i gennemsnit 582.000 kr. i værditilvækst, 412.000 kr. i skatteindtægter og 1,2 job (årsværk).

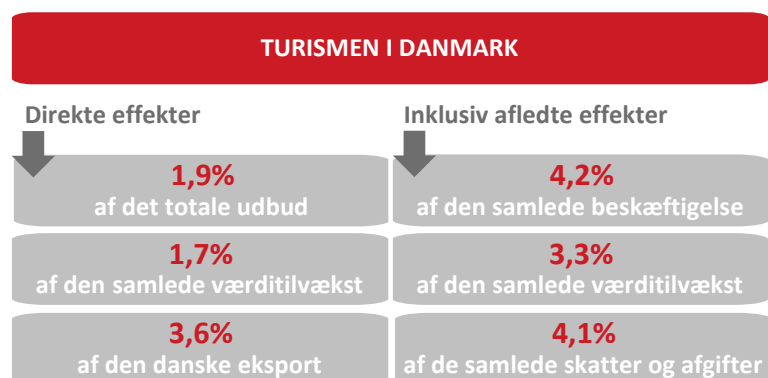
Turismens samlede afledte effekter, 2014

Hovedtal for turismen og multiplikatorer 2014

	Hovedtal mia. kr.	Effekt af 1 mio. kr. i turismeforbrug (kr.)	Multiplikator
Turismeforbrug	94,7	1.000.000	1
Værditilvækst - direkte effekter	29,0	305.985	0,31
Værditilvækst - inklusiv afledte effekter	55,1	582.183	0,58
Personskatter	14,9	157.271	0,16
Vareskatter, moms- og selskabsskatter	24,2	255.058	0,26
Skatter i alt	39,1	412.329	0,41
Antal årsværk			
Beskæftigelse	114.900	1,21	

Turismens andel af den samlede værditilvækst, beskæftigelse, eksport og skatteprovenu i Danmark, 2014

1. Turismeforbruget i Danmark

I dette kapitel beskrives sammensætningen af turisternes forbrug i Danmark på produkter, formål, overnatningsformer og markeder.

1.1 Turisterne bruger flest penge på klassiske turismeprodukter og detailhandel

Turismeforbruget kan opdeles i turismeprodukter, detailhandel (turismeforbundne produkter) og andre produkter. Det samlede turismeforbrug i Danmark var i 2014 på 94,7 mia. kr. Godt halvdelen af det samlede turismeforbrug, 48,6 mia. kr., bruges på egentlige turismeprodukter som overnatning, restauranter og lokaltransport, jf. tabel 1.1.1. Overnatning og restaurant fylder - ikke overraskende - meget i regnskabet med godt 13 mia. kr. hver. Forbruget på lokaltransport² er dog endnu større med 17,5 mia. kr. svarende til 18 pct. af det samlede turismeforbrug.

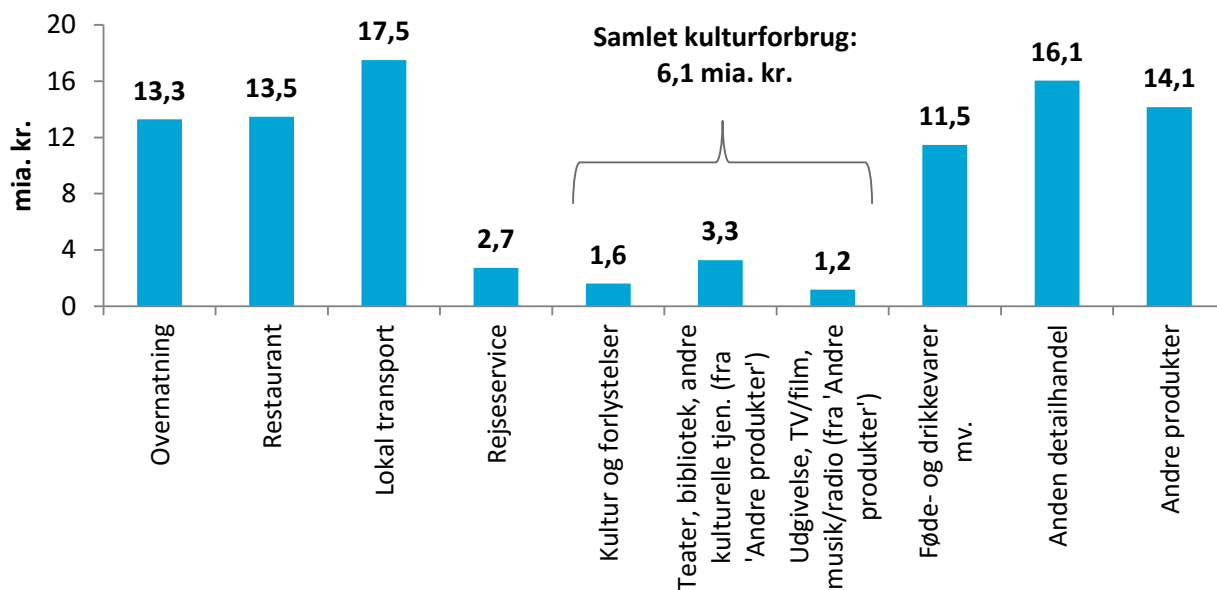
Tabel 1.1.1 Turismeforbrug fordelt på produkter og formål 2014

	I alt		Ferierejser		Forretningsrejser	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	94.723	100	69.159	100	25.564	100
Turismeprodukter	48.594	51	24.232	35	24.362	95
Heraf:						
Overnatning	13.282	14	6.981	10	6.300	25
Restaurant	13.466	14	11.467	17	1.999	8
Lokal transport	17.514	18	2.787	4	14.727	58
Rejseservice	2.729	3	1.517	2	1.212	5
Kultur og forlystelser	1.604	2	1.480	2	124	0
Detailhandel	27.533	29	26.956	39	577	2
Heraf:						
Føde- og drikkevarer samt tobak	11.480	12	11.422	17	58	0
Benzin og andet brændstof	7.844	8	7.616	11	228	1
Andet	8.209	9	7.918	11	291	1
Andre produkter	18.597	20	17.972	26	625	2

Turisternes forbrug omfatter en bred vifte af produkter. Detailhandlen fylder meget med 27,5 mia. kr. svarende til 29 pct. af det samlede turismeforbrug. 11,5 mia. kr. af detailhandelsomsætningen blev lagt på føde- og drikkevarer samt tobak. Også restkategorien 'andre produkter' fylder meget med 18,6 mia. kr. 'Andre produkter' omfatter bl.a. 'boligbenyttelse og ejendomsmæglere', 'finans og forsikring', 'teater, bibliotek og andre kulturelle tjenester', 'landbrug og fiskeri' og 'udgivelse, tv/film, musik/radio'. Produkterne 'teater, bibliotek og andre kulturelle tjenester' og 'udgivelse, tv/film, musik/radio' er placeret i 'andre produkter' og ikke i 'turismeprodukter', da det primært er lokale, der benytter sig af produkterne. Man kan derfor argumentere for, at et *totalt kulturturisme-forbrug* også indeholder disse produkter og dermed udgør 6,1 mia. kr. – se figur 1.1.1.

² Lokaltransport dækker både over turisternes forbrug af s-tog, bus og taxi, men også 'langdistance' lokaltransport som indenrigsflyvning og færger.

Figur 1.1.1 Turismeforbrug på produkter 2014

Som det fremgår af tabel 1.1.1, udgjorde turismeforbruget knyttet til ferierejser 69,2 mia. kr. eller 73 pct. af det samlede turismeforbrug i 2014. 25,6 mia. kr. kan tilskrives forretningsturisme. Derudover havde danskerne i 2014 et forbrug på outbound-relaterede pakkerejser på 14,5 mia. kr. Hovedparten af dette forbrug foretages af danskerne selv i forbindelse med rejser til udlandet, men en mindre del kan tilskrives trekantshandel, fx tyskernes køb af pakkerejser til Sverige gennem en virksomhed, der er placeret i Danmark. Da mange af pengene bliver kanaliseret videre til destinationerne i udlandet, medregnes beløbet ikke som del af turismen i Danmark. Beløbet indgår heller ikke i beregninger af turismens afledte effekter i Danmark.

1.2 Kommerciel og ikke-kommerciel turisme bidrager ligeligt til turismeforbruget

48,4 mia. kr. eller 51 pct. af det samlede turismeforbrug i Danmark kan tilskrives turister, der overnatter på kommercielle overnatningsformer. Resten, 46,3 mia. kr., er knyttet til ikke-kommercielle overnatninger som fx eget eller lånt sommerhus, overnatninger hos familie/venner og endagsbesøg.

Bemærk at turismeforbruget viser, hvad gæster fra den pågældende overnatningsform bruger af penge i Danmark og ikke kun udgiften til overnatning.

Blandt turister, der overnatter på kommercielle overnatningsformer, står hotelgæster for 27,1 mia. kr. svarende til 29 pct. af det samlede turismeforbrug. 51 pct. af hotelforbruget kan tilskrives ferieturister. Gæster i lejet feriehus skaber med et forbrug på 12,1 mia. kr. det næst største forbrug blandt de kommercielle overnatningsformer, men også campingturismen er en vigtig turismeform i Danmark med et samlet forbrug på 4,7 mia. kr. Det skal bemærkes, at en stor del turismeforbruget i forbindelse med lejet feriehus lægges af udenlandske turister, mens danskerne bruger flest penge i forbindelse med camping.

Tabel 1.2.1 Turismeforbrug fordelt på overnatningsformer og Danmark/udland 2014

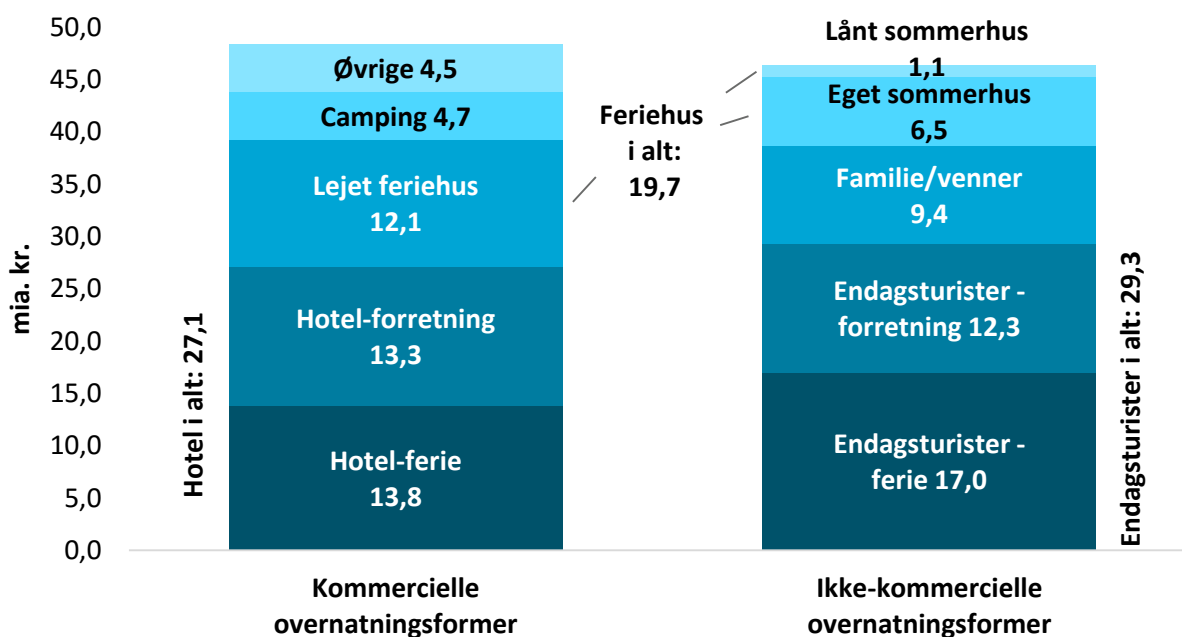
	I alt		Udlændinge		Danskere	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	94.723	100	37.243	100	57.480	100
Kommercielle overnatningsformer	48.386	51	24.344	65	24.042	42
Heraf:						
Hotel-ferie	13.849	15	7.750	21	6.099	11
Hotel-forretning	13.304	14	4.858	13	8.446	15
Feriecenter	1.685	2	699	2	986	2
Camping ¹	4.657	5	1.590	4	3.068	5
Vandrerhjem	933	1	325	1	607	1
Feriehus	12.068	13	8.373	22	3.695	6
Lystbåde	521	1	181	0	339	1
Festival	842	1	154	0	688	1
Bondegårde	128	0	22	0	107	0
Krydstogt ²	400	0	393	1	7	0
Ikke-kommercielle overnatningsformer	46.337	49	12.899	35	33.438	58
Heraf:						
Eget sommerhus	6.519	7	0	0	6.519	11
Lånt sommerhus	1.095	1	0	0	1.095	2
Familie/venner	9.443	10	6.652	18	2.791	5
Endagsturister - ferie	17.020	18	6.247	17	10.773	19
Endagsturister - forretning	12.260	13	0	0	12.260	21

¹Udgifter til køb af campingvogne o. lign. er ikke medtaget i turismeforbruget. ²Indeholder kun krydstogtgæster, der ikke har overnattet på land i forbindelse med besøget i Danmark.

Blandt de ikke-kommercielle overnatningsformer er endagsbesøg med ferie som formål den største turismeform målt i turismeforbrug med 17,0 mia. kr. (18 pct. af det samlede turismeforbrug), men også endags-forretningsturisme, familie/vennebesøg og brug af eget feriehus fylder en væsentlig del af den samlede turismeomsætning.

Figur 1.3.1. viser turismeforbruget i 2014 fordelt på henholdsvis kommercielle og ikke-kommercielle overnatningsformer. Som det fremgår, dominerer hoteller (forretning og ferie) inden for de kommercielle overnatningsformer, mens endagsturister (forretning og ferie) dominerer inden for de ikke-kommercielle overnatningsformer. Feriehuse (lejet, lånt og eget) tegner sig for godt 20 pct. af det samlede turismeforbrug i Danmark.

Figur 1.3.1 Turismeforbrug fordelt på overnatningsformer 2014

1.3 Udenlandske turister bruger godt 37 mia. kr. i Danmark

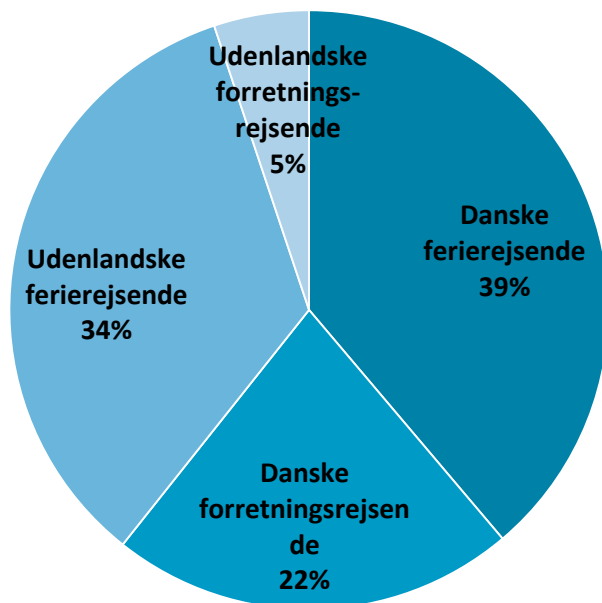
Som det fremgår af tabel 1.3.1 brugte de udenlandske turister i Danmark 37,2 mia. kr. i 2014, hvilket svarer til 39 pct. af det samlede turismeforbrug i Danmark. Den resterende del af turismeforbruget (57,5 mia. kr.) kan tilskrives danskernes turismeforbrug i Danmark.

Med 10,4 mia. kr. - svarende til 10,9 pct. af det samlede turismeforbrug og 27,8 pct. af det udenlandske turismeforbrug i Danmark - udgjorde Tyskland det største udenlandske marked for dansk turisme i 2014 (tabel 1.3.2). Herefter følger Sverige og Norge med 6,4 mia. kr. og 6,0 mia. kr., mens Storbritannien, USA og Holland indtager pladserne fire til seks med turismeforbrug på hhv. 1,9 mia. kr., 1,6 mia. kr. og 1,1 mia. kr.

Tabel 1.3.1 Turismeforbrug fordelt på bopælsland og formål 2014

	I alt			Ferierejser		Forretningsrejser	
	mio. kr.	Andele (pct.)		mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
		Af samlet turisme	Af udenlandsk turisme				
I alt	94.723	100	-	69.159	100	25.564	100
Danmark	57.480	60,7	-	36.774	53,2	20.706	81,0
Udlandet i alt	37.243	39,3	100	32.385	46,8	4.858	19,0
Heraf:							
Tyskland	10.356	10,9	27,8	9.946	14,4	410	1,6
Sverige	6.432	6,8	17,3	5.759	8,3	673	2,6
Norge	6.044	6,4	16,2	5.415	7,8	629	2,5
Storbritannien	1.922	2,0	5,2	1.398	2,0	524	2,1
USA	1.561	1,6	4,2	1.130	1,6	431	1,7
Holland	1.062	1,1	2,9	920	1,3	142	0,6
Italien	848	0,9	2,3	672	1,0	175	0,7
Frankrig	780	0,8	2,1	648	0,9	132	0,5
Schweiz	533	0,6	1,4	415	0,6	118	0,5
Spanien	503	0,5	1,4	412	0,6	91	0,4
Belgien og Luxembourg	350	0,4	0,9	275	0,4	75	0,3
Finland	339	0,4	0,9	222	0,3	117	0,5
Polen	306	0,3	0,8	251	0,4	55	0,2
Kina	288	0,3	0,8	170	0,2	118	0,5
Canada	223	0,2	0,6	174	0,3	49	0,2
Rusland	201	0,2	0,5	119	0,2	82	0,3
Østrig	176	0,2	0,5	135	0,2	41	0,2
Japan	155	0,2	0,4	94	0,1	60	0,2
Australien	149	0,2	0,4	107	0,2	42	0,2
Portugal	86	0,1	0,2	64	0,1	22	0,1
Irland	76	0,1	0,2	46	0,1	30	0,1
Brasilien	66	0,1	0,2	42	0,1	23	0,1
Grækenland	44	0,0	0,1	28	0,0	16	0,1
Sydkorea	43	0,0	0,1	30	0,0	14	0,1
Østeuropa i øvrigt	369	0,4	1,0	265	0,4	103	0,4
Europa i øvrigt	1.408	1,5	3,8	1.070	1,5	338	1,3
Amerika i øvrigt	859	0,9	2,3	653	0,9	206	0,8
Asien i øvrigt	167	0,2	0,4	118	0,2	49	0,2
Øvrige lande	1.898	2,0	5,1	1.807	2,6	91	0,4

Figur 1.3.2 Turismeforbrug fordelt på formål og Danmark/udland 2014

2. Turismen i Danmark sammenlignet med andre erhverv

Satellitregnskabet for turismen i Danmark giver mulighed for at afdække turismens økonomiske betydning i forhold til samfundsøkonomien generelt.

I dette kapitel beskrives turismens relative betydning på tre dimensioner:

1. Hvor stor en andel udgør turismen af det samlede udbud i Danmark?
2. Hvor meget udgør det udenlandske turismeforbrug af Danmarks samlede eksportindtægter?
3. Hvor stor *direkte* værditilvækst skaber turismeforbruget, og hvor stor en andel udgør dette af værditilvæksten i alt?

Dette kapitel omfatter kun de direkte effekter af turismen. De samlede turismeafledte effekter er omfattet af kapitel 4, der således også indeholder de afledte effekter. Se metodekapitlet (kapitel 6) for en uddybning af dette.

2.1 Turismeforbruget udgør 1,9 pct. af det samlede udbud i Danmark

Med 94,7 mia. kr. udgør turismeforbruget 1,9 pct. af det totale udbud i Danmark (tabel 2.1.1). Udbuddet er udtryk for værdien af den samlede produktion, inklusiv import.³ For at kunne beregne det samlede udbud af et produkt i Danmark er det nødvendigt at tillægge produktionen import, skatter og afgifter for at kunne sammenligne udbud med turismeforbrug 'over disken', der inkluderer moms og afgifter.

Turismeforbrugets andel af det samlede udbud varierer produktkategorierne imellem. Således udgør turismen knap 80 pct. af det samlede udbud af overnatninger, 24 pct. af restaurantudbuddet godt og 18 pct. af udbuddet af rejseservice. Det samlede turismemæssige kulturforbrug er større, end det fremgår af tabel 2.1.1 (se afsnit 1.1 for en uddybning af dette).

Samlet set udgør turismeforbruget 1,3 pct. af detailhandelsudbuddet trods det relativt store turismeforbrug i detailhandlen på 27,5 mia. kr. Andelen er større i produktgrupperne 'Benzin og andet brændstof' med 3,8 pct. og 'føde- og drikkevarer samt tobak' med 3,7 pct.

³ Udbuddet består af dansk produktion inklusiv import og repræsenterer dermed det, der i Danmark bliver brugt i produktionen (privat eller offentligt forbrug, investeringer eller eksport). Dette må ikke forveksles med BNP, der er dansk produktion minus forbrug i produktion og dermed et mindre beløb.

Tabel 2.1.1 Turismeforbrug og andele af samlet udbud 2014

	Indenlandsk udbud	Turismeforbrug	Turismeandel
	mio. kr.		pct.
I alt	4.862.979	94.723	1,9
Turismeprodukter	227.833	48.594	21,3
Heraf:			
Overnatning	16.697	13.282	79,5
Restaurant	56.059	13.466	24,0
Lokal transport	128.144	17.514	13,7
Rejseservice	14.899	2.729	18,3
Kultur og forlystelser	12.034	1.604	13,3
Detailhandel	2.045.871	27.533	1,3
Heraf:			
Føde- og drikkevarer samt tobak	309.294	11.480	3,7
Benzin og andet brændstof	205.922	7.844	3,8
Andet	1.530.654	8.209	0,5
Andre produkter	2.589.275	18.597	0,7

2.2 Turismen udgør 3,6 pct. af den samlede danske eksport

Det udenlandske turismeforbrug på 37,2 mia. kr. i 2014 svarer til 3,6 pct. af den samlede eksport i Danmark.⁴

Tabel 2.2.1 viser turismens eksportindtægter sammenlignet med en række andre indtægtskilder på betalingsbalancens løbende poster. Som det fremgår, er de største poster på betalingsbalancen 'transport inkl. søtransport' samt 'næringsmidler, drikkevarer og tobak'. Bortset fra disse to poster er turismen med 37,2 mia. kr. blandt de mest betydningsfulde. Turismen overgår fx store poster som 'beklædning' (24,8 mia. kr.) og 'rå jordolie' (17,0 mia. kr.).

Dog skal det bemærkes, at den placering turisme får på eksportlisten med vare- og tjenestegrupper afhænger af, hvordan man grupperer betalingsbalancens løbende poster. Opdeler man de øvrige vare- og tjenestegrupper i flere undergrupper, bliver turismen en relativ stor spiller, mens turismen får en placering længere nede af listen, hvis de øvrige varer og tjenester slås sammen i større grupper.

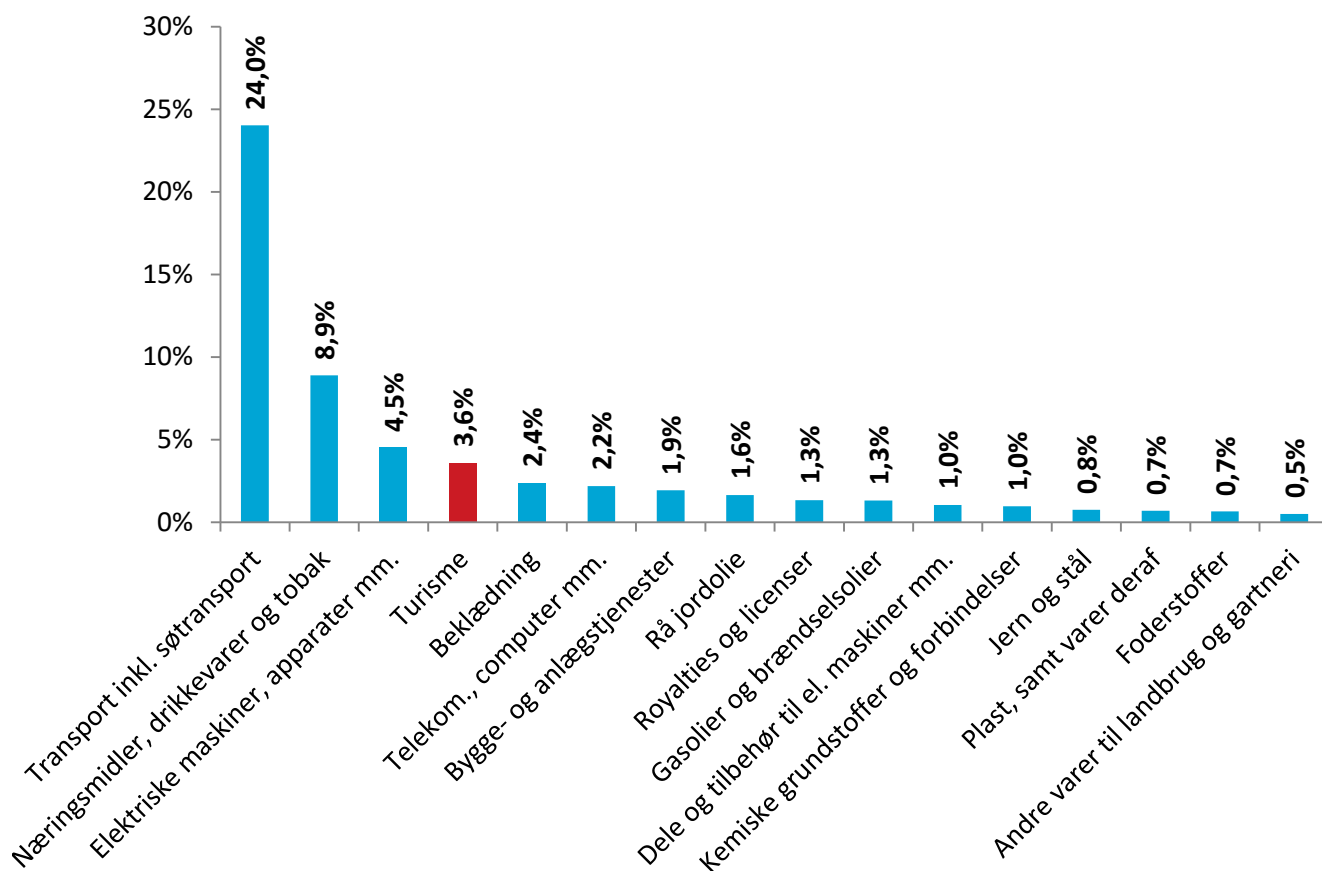
⁴ Opgjort som værdien af de samlede varer og tjenester på betalingsbalancens løbende poster.

Tabel 2.2.1 Varer og tjenester på betalingsbalancens indtægtsside 2014

Vare- eller tjenestegruppe	Indtægt på betalingsbalancen	Andel af varer og tjenester i alt
	mio. kr.	pct.
Løbende poster, varer og tjenester	1.037.005	100,0
Løbende poster, varer	627.756	60,5
Løbende poster, tjenester	409.249	39,5
Turisme	37.243	3,6
<u>Udvalgte varegrupper</u>		
Næringsmidler, drikkevarer og tobak	92.182	8,9
Elektriske maskiner, apparater og udstyr	46.965	4,5
Beklædning	24.803	2,4
Rå jordolie	17.031	1,6
Gasolier og brændselolier	13.594	1,3
Dele og tilbehør til elektriske maskiner og apparater	10.861	1,0
Kemiske grundstoffer og forbindelser	9.989	1,0
Jern og stål	7.921	0,8
Plast, samt varer deraf	7.330	0,7
Foderstoffer	6.833	0,7
Andre varer til landbrug og gartneri	5.315	0,5
Fodtøj	3.885	0,4
Skibe	3.582	0,3
<u>Udvalgte tjenestegrupper</u>		
Transport - heraf 206 mia. søtransport	249.168	24,0
Andre forretningstjenester	45.448	4,4
Telekommunikation, computer- og informationstjenester	22.759	2,2
Bygge- og anlægstjenester	20.064	1,9
Royalties og licenser	13.858	1,3
Finansielle tjenester	4.689	0,5
Audiovisuelle tjenester samt tjenester ifm. uddannelse, sundhed, kultur og rekreation	3.670	0,4
Forsikringstjenester	1.706	0,2
Offentlige tjenester	1.649	0,2

Kilde: Danmarks Statistiks betalingsbalancestatistik og VisitDenmarks egne beregninger.

Figur 2.2.1 Udvalgte vare- og tjenestegrupper andel af betalingsbalancens løbende poster 2014

2.3 Turismens andel af værditilvæksten

Værditilvækst måler betydningen af et erhverv i samfundet.⁵ Værditilvækst defineres som den del af forbruget, der er tilbage af den samlede omsætning, når vareforbruget brugt i forbindelse med produktionen er fratrukket. Værditilvæksten er således løn og profit (aflønning af produktionsfaktorer).

Det samlede turismeforbrug på 94,7 mia. kr. skaber 29,0 mia. kr. i værditilvækst. Dette svarer til, at for hver 100 kr. turisterne bruger, skabes en værditilvækst på 31 kr. Værditilvæksten er turismens direkte bidrag til produktionen i Danmark, og de 29,0 mia. kr. svarer til 1,7 pct. af den samlede værditilvækst. Beregningen er det tætteste vi kommer på turismens andel af BNP.⁶

Værditilvæksten for turismeforbruget beregnet for forskellige branchegrupper fremgår af tabel 2.3.1. Når den turismeskabte værditilvækst sammenholdes med branchegruppens samlede værditilvækst, fremkommer den andel af værditilvæksten, som det direkte turismeforbrug udgør af branchens samlede værdi. Ikke overraskende er turisme vigtigst for værdiskabelsen i overnatningsbranchen, hvor den skaber godt 72 pct. af værditilvæksten.⁷

⁵ Den formelle betegnelse er 'bruttoværditilvækst', men i denne rapport anvendes blot 'værditilvækst'.

⁶ Værditilvækst svarer til BNP i basispriser - dvs. eksklusiv produktskatter og produktsubsidier.

⁷ De sidste 18 pct. kan tilskrives lokale indbyggere og virksomheders anvendelse af mødefaciliteter, restauranter mv. på overnatningsstederne.

I praksis går turismeforbruget på tværs af både brancher og produktgrupper. Nogle af disse produkter og brancher vælger vi at kalde turismeprodukter eller -erhverv, fordi turismeforbrugets andel af det pågældende produkt eller af den pågældende branchegrupes output er relativt højt. Ikke desto mindre ligger en stor del af turismeforbruget i detailhandlen og andre brancher, som har en meget lille afhængighed af turisme.

Tabel 2.3.1 Turismens direkte værditilvækst fordelt på brancher i Danmark 2014

	Landets samlede værditilvækst	Turismens direkte værditilvækst	Turismens andel
	mio. kr.		pct.
I alt	1.680.251	28.984	1,7
Turismeerhverv	104.917	14.399	13,7
Heraf:			
Overnatningssteder	5.429	3.930	72,4
Restauranter og værtshuse	19.723	4.804	24,4
Transportvirksomheder	50.127	2.867	5,7
Rejseservice	3.205	763	23,8
Kultur, forlystelser og sport ¹	26.433	2.034	7,7
Detailhandel	472.222	5.732	1,2
Heraf:			
Råolie-, naturgas og olieindustri	43.060	27	0,1
Føde- og drikkevarer samt tobak	28.709	520	1,8
Andre	400.454	5.185	1,3
Andre brancher	1.103.112	8.853	0,8
Heraf:			
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje ²	172.429	2.787	1,6
Erhvervsservice ³	135.685	1.144	0,8
Andre	794.998	4.922	0,6

Noter: ¹Den lave turismeandel er udtryk for, at mange lokale benytter sig af forlystelser, sportsfaciliteter mm.

²Branchen producerer bl.a. turismeproduktet 'biludlejning', der indgår i produktkategorien 'lokal transport'.

³Branchen producerer bl.a. turismeproduktet 'udlejning af sommerhuse', der indgår i produktkategorien 'overnatning'.

Der er ikke et 1:1 forhold mellem brancher og produkter. En branche kan producere flere forskellige produkter. Det kan man se mere om i Danmarks Statistiks input-output tabeller. En del produkter går på tværs af brancher, mens andre produceres af specifikke brancher. Således bliver fx overnatningsproduktet udelukkende produceret af 'hoteller og andre overnatningssteder'. Imidlertid producerer 'hoteller og andre overnatningssteder' flere produkter - fx også produktet 'restauranter, café og catering', der også benyttes af lokale (restaurationsbranchen er hovedproducent af dette produkt). Dette er en medvirkende årsag til, at turismens andel af den samlede værditilvækst inden for overnatningsstederne 'kun' er godt 72 pct. Det skal endvidere nævnes, at nogle turismeprodukter bliver produceret af brancher, der *ikke* er turismeerhverv.

Tabel 2.3.2 sammenligner den direkte turismeskabte værditilvækst på 29,0 mia. kr. med værditilvæksten i en række veldefinerede erhverv fra Danmarks Statistiks nationalregnskab efter den såkaldte 36-gruppering.

Som det fremgår, indgår turismen i flere af brancherne samtidig med, at turisme fremgår af tabellen som selvstændig enhed. Alligevel kan sammenligningen give et fingerpeg om turismens relative størrelse.

Tabel 2.3.2 Turismens værditilvækst sammenlignet med andre branchegrupper fordelt på nationalregnskabet 36-gruppering 2014

I alt	Værditilvækst	Andel
	mio. kr.	pct.
I alt	1.680.251	100,0
Turisme	28.997	1,7
Handel	201.886	12,0
Boliger	130.434	7,8
Undervisning	110.623	6,6
Finansiering og forsikring	108.145	6,4
Transport	99.861	5,9
Sociale institutioner	95.444	5,7
Offentlig administration, forsvar og politi	93.395	5,6
Sundhedsvæsen	89.576	5,3
Bygge og anlæg	76.673	4,6
Rådgivning mv.	65.000	3,9
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	52.615	3,1
Medicinalindustri	49.949	3,0
Råstofindvinding	43.201	2,6
Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	41.996	2,5
Maskinindustri	39.983	2,4
It- og informationstjenester	33.318	2,0
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	28.709	1,7
Andre serviceydelser	27.762	1,7
Landbrug, skovbrug og fiskeri	26.528	1,6
Kultur og fritid	26.433	1,6
Hoteller og restauranter	25.153	1,5
Forlag, tv og radio	24.142	1,4
Energiforsyning	22.410	1,3
Møbel- og anden industri mv.	20.893	1,2
Metalindustri	18.450	1,1
Telekommunikation	18.326	1,1
Elektronikindustri	16.381	1,0
Kemisk industri	16.328	1,0
Plast-, glas- og betonindustri	14.954	0,9
Vandforsyning og renovation	14.141	0,8
Reklame og øvrige erhvervsservice	13.177	0,8
Træ- og papirindustri, trykkerier	10.041	0,6
Forskning og udvikling	8.098	0,5
Fremstilling af elektrisk udstyr	5.979	0,4
Private husholdninger med ansat medhjælp	4.781	0,3
Transportmiddelindustri	2.966	0,2
Tekstil- og læderindustri	2.643	0,2
Olieraffinaderier mv.	-141	-0,0

Kilde: Danmarks Statistiks nationalregnskab og VisitDenmark egne beregninger.

3. Turismen i regioner og kommuner

I kapitlet ses på:

1. Fordelingen af turismeforbruget i danske regioner og kommuner.
2. Hvilke regioner og kommuner, der især nyder godt af turismen.
3. Hvilken betydning turismen har i forhold til det samlede udbud af varer og tjenester.
4. Turismesammensætningen inden for hver region.

En samlet oversigt med nøgletal for hver kommune er vedlagt som appendiks 1.

Bemærk (jvf. metoden beskrevet i kapitel 6):

Turismeforbruget fordeles ud fra, hvilken region eller kommune overnatningen er foretaget i. Det forudsættes dermed, at turistene placerer alle udgifter i forbindelse med sit ophold i samme område som overnatningsstedet.

3.1 Turismen fylder relativt mest i Region Nordjylland

Turister i Region Hovedstaden brugte 37,8 mia. kr. i 2014 svarende til 40 pct. af det samlede turismeforbrug i Danmark. Region Syddanmark er den næststørste turismeregion med et turismeforbrug på 19,1 mia. kr.

Ved at sætte det regionale turismeforbrug i forhold til det samlede udbud i regionerne, kan turismeforbrugets andel af de respektive regioners økonomi belyses.

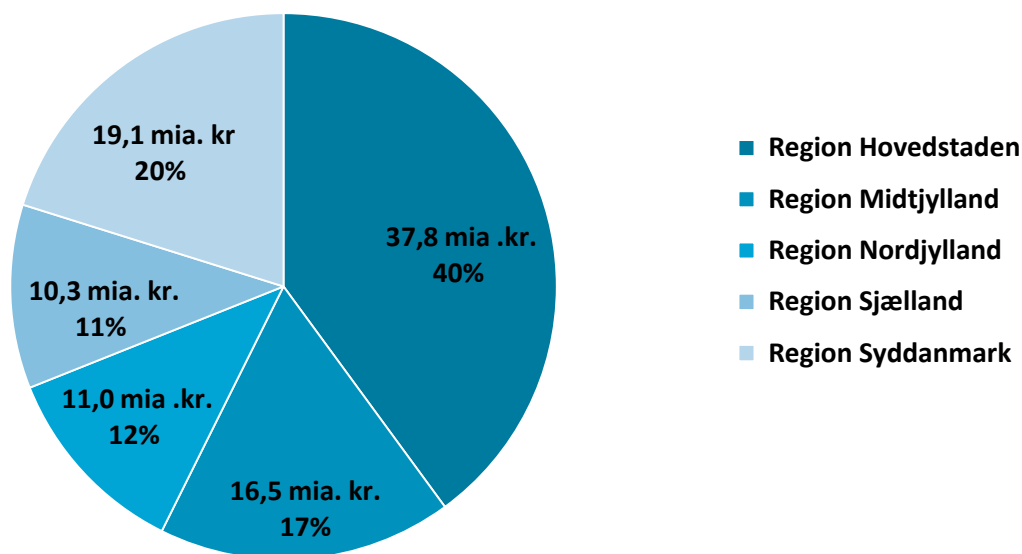
Som det fremgår af tabel 3.1.1, fylder turismeforbruget relativt mest i Region Nordjylland, hvor 2,5 pct. af det samlede udbud af varer og tjenester købes af turister. I Region Hovedstaden er den tilsvarende andel 2,0 pct., mens Region Midtjylland med 1,6 pct. trækker landsgennemsnittet på 1,9 pct. ned. En medvirkende forklaring på Region Midtjyllands relativt lave andel er den generelle erhvervsstruktur og produktion i området. Tallene i tabel 3.1.1 er illustreret i figur 3.1.1.

Tabel 3.1.1 Turismeandele af samlet udbud fordelt på regioner 2014

	Indenlandsk udbud mio. kr.	Turismeforbruget	Turismeandel pct.
Hele landet	4.862.979	94.723	1,9
<i>Heraf</i>			
Region Hovedstaden	1.868.407	37.830	2,0
Region Midtjylland	1.035.099	16.495	1,6
Region Nordjylland	441.761	10.995	2,5
Region Sjælland	496.761	10.303	2,1
Region Syddanmark	960.264	19.100	2,0

Note: En mindre del af det indenlandske udbud kan ikke placeres i én af de fem regioner. Det indenlandske udbud er derfor større end summen af udbuddet i de fem regioner.

Figur 3.1.1 Turisme forbrug fordelt på regioner og andele af samlet turismeforbrug 2014

3.2 Forskellige turismetyper giver forskellige sammensætninger af turismeforbruget

Turismeforbrugets sammensætning i tre overordnede grupperinger af varer og serviceydelser: 1) klassiske turismeprodukter, 2) detailhandel og 3) andre produkter og serviceydelser er forskellig fra region til region og afspejler bl.a. forskelle i turismetyper og -former regionerne imellem.

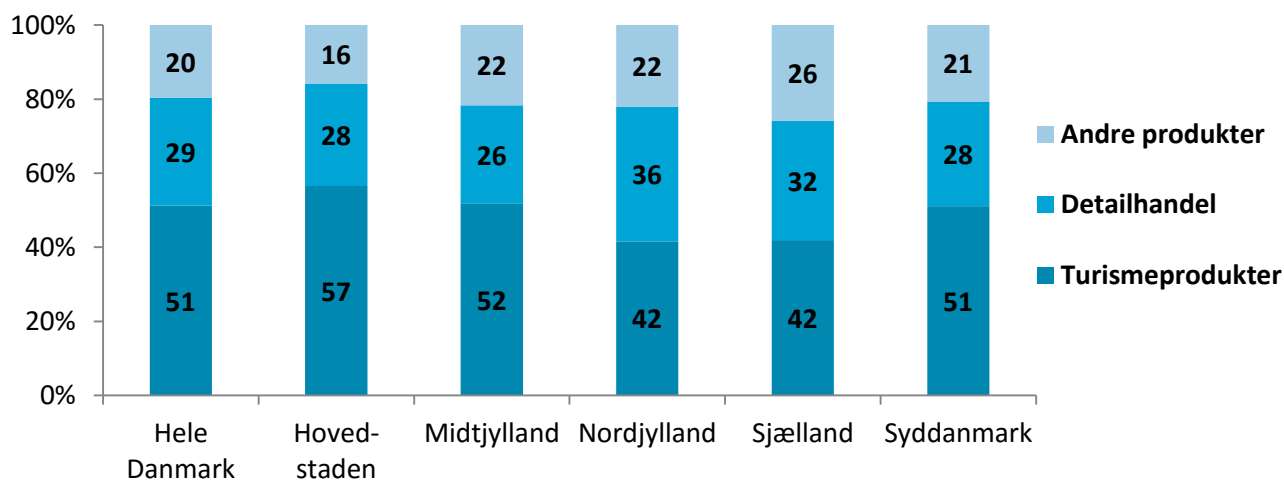
I Region Hovedstaden bruges hele 57 pct. af turismeforbruget på de klassiske turismeprodukter, hvilket er den højeste andel blandt regionerne. Det er især udgifter til 'lokal transport', der trækker op, men turisterne i Region Hovedstaden bruger også relativt flere penge på 'restaurant' og 'overnatning' sammenlignet med resten af regionerne. En mulig forklaring er, at Region Hovedstaden er domineret af storbyturisme, ligesom den høje forekomst af hotelturister også spiller ind.

Omvendt bliver en større andel af turismeforbruget i Region Nordjylland lagt i detailhandlen (36 pct.) sammenlignet med landsgennemsnittet. Dette hænger sammen med, at en relativ større andel af forbruget i denne region kan tilskrives turister i fx lejede feriehuse eller ikke-kommerciel turisme bl.a. i eget feriehus. I Region Sjælland er turisterne forbrug spredt lidt mere ud på forskellige produkttyper, og turisterne bruger relativt set flere penge på 'andre produkter'.

Tabel 3.2.1 Turismeforbrug fordelt på produkter og regioner 2014

	Hele Danmark	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark
	mio. kr.					
I alt	94.723	37.830	16.495	10.995	10.303	19.100
Turismeprodukter	48.594	21.382	8.553	4.577	4.317	9.766
Heraf:						
Overnatning	13.282	5.602	2.297	1.320	1.247	2.816
Restaurant	13.466	6.583	2.113	1.428	1.236	2.105
Lokal transport	17.514	7.109	3.313	1.467	1.494	4.130
Rejseservice	2.729	1.367	571	206	126	459
Kultur og forlystelser	1.604	721	258	156	213	256
Detailhandel	27.533	10.479	4.361	3.988	3.320	5.384
Heraf:						
Føde- og drikkevarer samt tobak	11.480	4.094	1.679	1.843	1.713	2.151
Benzin og andet brændstof	7.844	2.463	1.478	1.080	939	1.882
Andet	8.209	3.922	1.204	1.065	667	1.351
Andre produkter	18.597	5.970	3.581	2.430	2.666	3.950

Figur 3.2.1 Turismeforbruget fordelt på produkttyper per region 2014

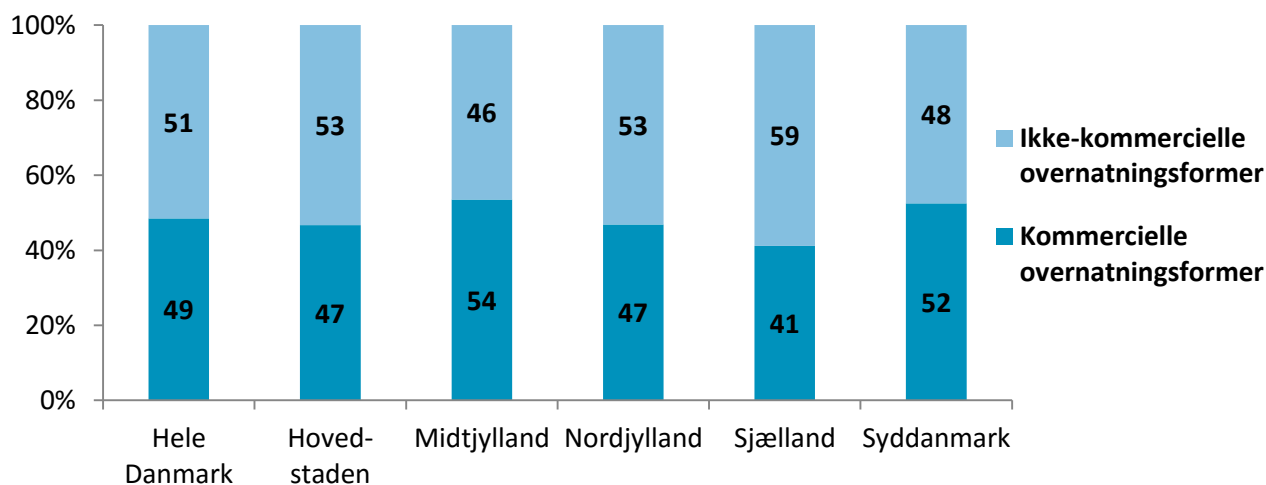
Forskellen mellem turismen i de forskellige regioner knytter sig især til betydningen af de såkaldte kommercielle turister, dvs. turister, der har en eller flere betalte overnatninger, versus ikke-kommercielle turister såsom endagsgæster eller privat overnattende. Den relative betydning af de betalende gæster er således højere for Region Midtjylland og Region Syddanmark, hvor turismeforbruget fra denne gruppe turister udgør hhv. 54 pct. og 52 pct. mod et landsgennemsnit på 51 pct. Dette er især kædet til det høje turismeforbrug i forbindelse med ophold i lejede feriehus og på hoteller. I Region Hovedstaden bruger hotelturisterne dog relativt flere penge. Samtidig er regionen den med mest endagsturisme målt på forbruget.

Tabel 3.2.2 Turismeforbrug fordelt på produkter og formål 2014

	Hele Danmark	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark
	mio. kr.					
I alt	94.723	37.830	16.495	10.995	10.303	19.100
Kommercielle overnatningsformer	48.386	18.438	9.052	5.628	4.859	10.409
Heraf:						
Hotel-ferie	13.849	8.249	1.652	1.510	614	1.823
Hotel-forretning	13.304	6.404	2.313	918	932	2.737
Feriecenter	1.685	244	132	430	315	563
Camping ¹	4.657	1.190	1.075	711	465	1.217
Vandrerhjem	933	537	119	67	82	128
Feriehus	12.068	1.265	3.420	1.914	2.000	3.470
Lystbåde	521	96	88	47	82	208
Festival	842	0	224	15	359	243
Bondegårde	128	73	19	11	8	19
Krydstogt ²	400	380	12	4	2	3
Ikke-kommercielle overnatningsformer	46.337	19.392	7.443	5.367	5.444	8.691
Heraf:						
Eget sommerhus	6.519	1.836	1.380	1.065	1.335	904
Lånt sommerhus	1.095	136	264	243	268	184
Familie/venner	9.443	3.638	1.737	1.237	1.089	1.742
Endagsturister - ferie	17.020	8.992	1.579	1.889	1.796	2.765
Endagsturister - forretning	12.260	4.791	2.484	933	957	3.096

¹Udgifter til campingvogne o. lign. er ikke medtaget i turismeforbruget. ²Indeholder kun krydstogtgæster der ikke overnattede på land i forbindelse med deres besøg i Danmark.

Figur 3.2.2 Turismeforbruget fordelt på overnatningstyper per region 2013

I alle regioner tegner danske turister sig for størstedelen af turismeforbruget. Den næststørste nationalitet for Region Hovedstaden er Sverige, mens det for Region Nordjylland er Norge. I resten af regionerne er Tyskland det næststørste turismemarked.

Tyskland, Sverige og Norge er de tre største udenlandske markeder i alle regioner, hvilket vidner om nærmarkedernes vigtighed. Herefter følger Storbritannien i fire af regionerne (Hovedstaden, Midtjylland, Nordjylland og Sjælland), mens Holland indtager fjerdepladsen i Region Syddanmark.

Tabel 3.2.3 Top 10 turisme nationalitet målt på omsætning per region 2014

Nr.	Hele Danmark	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark
1	Danmark	Danmark	Danmark	Danmark	Danmark	Danmark
2	Tyskland	Sverige	Tyskland	Norge	Tyskland	Tyskland
3	Sverige	Norge	Norge	Tyskland	Sverige	Norge
4	Norge	Tyskland	Sverige	Sverige	Norge	Sverige
5	Storbritannien	Storbritannien	Storbritannien	Storbritannien	Storbritannien	Holland
6	USA	USA	Holland	USA	Holland	Storbritannien
7	Holland	Frankrig	Italien	Holland	USA	USA
8	Italien	Italien	Polen	Canada	Østrig	Schweiz
9	Frankrig	Holland	Spanien	Frankrig	Polen	Italien
10	Schweiz	Schweiz	USA	Schweiz	Spanien	Frankrig

Tabel 3.2.4 Turismeforbrug fordelt på regioner og bopælsland 2014

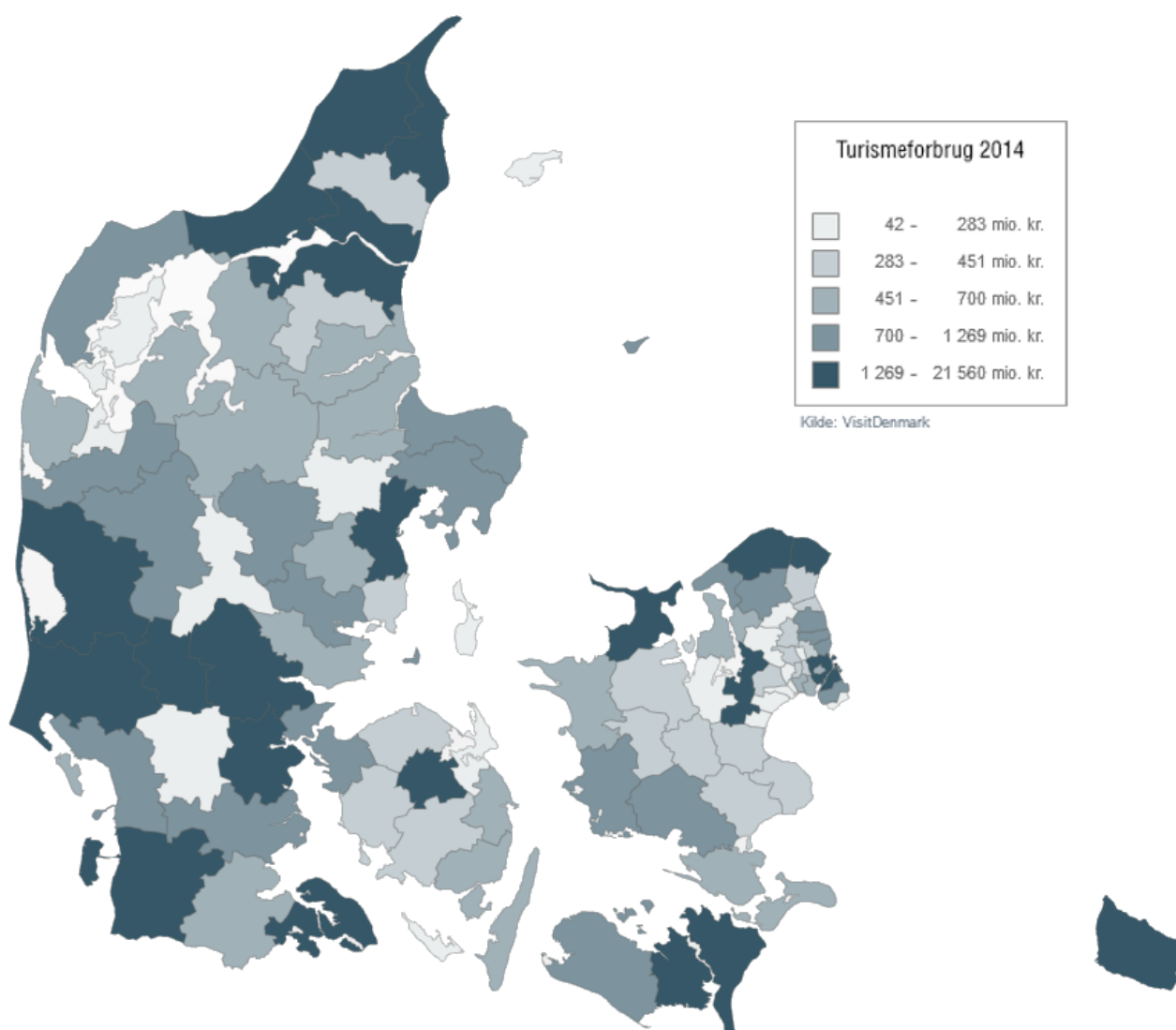
	Hele Danmark	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark
	mio. kr.					
I alt	94.723	37.830	16.495	10.995	10.303	19.100
Danmark	57.480	19.866	11.323	6.460	7.183	12.648
Udlandet	37.243	17.964	5.172	4.535	3.120	6.452
Heraf						
Tyskland	10.356	1.537	2.628	1.509	984	3.699
Sverige	6.432	4.418	329	584	623	478
Norge	6.044	2.248	766	1.786	617	626
Storbritannien	1.922	1.209	224	121	187	181
USA	1.561	1.179	96	86	60	139
Holland	1.062	450	185	63	140	224
Italien	848	593	135	12	17	91
Frankrig	780	606	52	22	13	87
Schweiz	533	359	35	16	12	111
Spanien	503	344	100	9	19	33
Belgien og Luxembourg	350	247	35	9	11	48
Finland	339	240	22	7	10	60
Polen	306	114	110	7	22	52
Kina	288	245	12	5	17	9
Canada	223	130	27	53	2	11
Rusland	201	170	5	5	2	19
Østrig	176	105	18	10	35	9
Japan	155	136	6	2	2	8
Australien	149	134	6	2	1	6
Portugal	86	73	2	1	1	9
Irland	76	65	3	1	1	6
Brasilien	66	58	5	1	0	2
Grækenland	44	39	2	1	0	1
Sydkorea	43	40	1	0	0	2
Østeuropa i øvrigt	369	227	36	18	43	44
Europa i øvrigt	1.408	904	127	75	54	248
Amerika i øvrigt	859	732	50	27	16	34
Asien i øvrigt	167	108	9	3	10	37
Andre lande	1.898	1.253	145	99	221	179

3.3 Turismen i kommunerne

Turismen og turismeforbruget er spredt i hele landet. En stor del af turismen er samlet på et relativt lille antal kommuner. 10 af de største turismekommuner tegner sig således for 44 pct. af det samlede turismeforbrug.⁸

Målt i turismeforbrug er de største turismekommuner København, Aarhus, Aalborg og Ringkøbing-Skjern. Ikke overraskende optræder kommuner med nogle af de største byer på top 10. Også nogle af Danmarks største kystdestinationer findes på top 10, fx Varde og Bornholm.

Figur 3.3.1 Turismeforbrug fordelt på kommuner 2014

⁸ Det kommunale turismeforbrug er generelt forbundet med usikkerhed, navnlig fordi de bagvedliggende turistmængder (overnatninger og endagsbesøg) i nogen grad er estimerede, og fordi det antages, at alt turistens forbrug er placeret i overnatningskommunen.

Tabel 3.3.1 viser de 10 største turistkommuner i Danmark set ift. det samlede turismeforbrug og turismedelen, dvs. andelen af det samlede udbud i kommunen af varer og tjenester. Varde og Bornholm ligger i top 10 på begge målepunkter og er således forholdsvist afhængige af turismen. Med en turismeandel på godt 28 pct. er Fanø den kommune, hvor turismen fylder relativt mest af den samlede økonomi.⁹

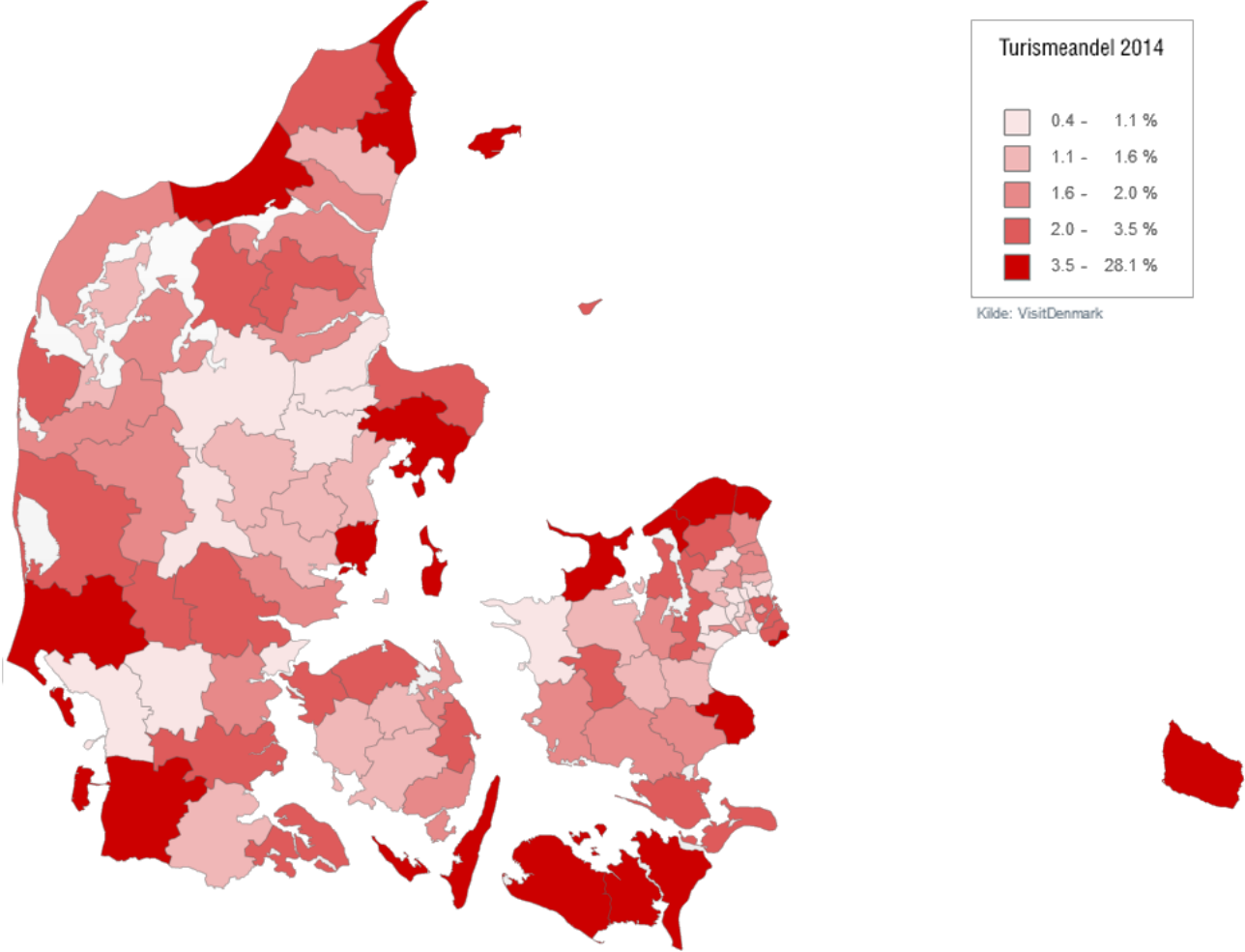
Tabel 3.3.1 Turismeforbrug og turismeandele på kommuner, top 10 2014

Nr.	Top 10 kommuner	Turismeforbrug mio. kr.	Top 10 kommuner	Turismeandel pct.
1	København	21.560	Fanø	28,1
2	Aarhus	3.650	Læsø	8,3
3	Aalborg	3.105	Gribskov	7,5
4	Ringkøbing-Skjern	2.538	Langeland	7,5
5	Varde	2.066	Jammerbugt	7,0
6	Frederikshavn	1.927	Samsø	6,9
7	Bornholm	1.781	Bornholm	6,9
8	Odense	1.742	Odsherred	6,8
9	Vejle	1.638	Varde	5,4
10	Hjørring	1.618	Syddjurs	5,2

I appendiks 1 findes estimater for turismeforbrug samt for turismeforbrugets andel af udbuddet for alle landets kommuner.

⁹ Da der er større usikkerhed knyttet til de kommunale tal, er der tale om bedst mulige estimat.

Figur 3.3.2 Turismeandele fordelt på kommuner 2014

4. Afledte effekter af turismen

De foregående kapitler har udelukkende redegjort for den direkte effekt af turismen i Danmark ift., hvor mange penge turisterne har lagt i Danmark og herunder, hvor stor en del, der har karakter af eksportindtægter (forbrug fra udenlandske turister) og direkte værditilvækst. Ud over de direkte effekter skaber turismen også indirekte og inducerede effekter, som er omfattet af dette kapitel.

Mens *direkte effekter* opstår, når forbrugeren har et forbrug i en forretning, fremkommer *indirekte* og *inducerede* effekter, når en virksomhed, som har solgt en vare eller ydelse direkte til en turist, bruger en del af sin omsætning på

- køb af råvarer (indirekte effekter)
- løn til ansatte, der derefter bruger en del af sin løn hos andre virksomheder (inducerede effekter)
- at sende penge ud af landet til udenlandske ejere (import effekter fratrækkes)

Direkte, indirekte og inducerede effekter benævnes de *afledte* effekter

Når turismevirksomheder foretager indkøb og aflønning af arbejdskraft mv., jf. punkterne oven for, sker der en branchemæssig og geografisk spredning af turismens effekter. LINE-modellen er i stand til at kortlægge denne spredning og dermed beregne turismens fulde betydning for værditilvækst, beskæftigelse og skatteprovenu (jvf. metodekapitel 6). Kapitlet redegør for effekterne på såvel branche- som regionsniveau¹⁰.

4.1 Turismen skaber 115.000 job i Danmark

Medregnes de samlede afledte effekter af turismeaktiviteten, skaber turismeforbruget i Danmark knap 115.000 årsværk svarende til 4,2 pct. af de samlede antal årsværk. Det direkte turismeforbrug skaber 73.000 årsværk.

Som tabel 4.1.1 viser, er mere end seks ud af 10 job placeret i turismeerhvervene. Alligevel undervurderes den direkte beskæftigelse i turismeerhvervene, da nogle af de tilknyttede turismeprodukter bliver produceret af branchegrupperinger placeret i 'andre brancher'. Man kan derfor argumentere for, at den direkte turismebeskæftigelse i brancherne 'ejendomsmæglere, bolig og husleje' (der fx omfatter 'udlejning af sommerhuse') samt 'erhvervsservice' (der fx omfatter 'biludlejning') skal medregnes i turismeerhvervene. Inkluderes disse to brancher bliver andelen af direkte beskæftigede i turismeerhvervene to tredjedele.

Ser man på den samlede afledte turismebeskæftigelse på 115.000 årsværk, er 44 pct. placeret i turismeerhvervene. Derudover finder man, at turismen skaber knap 27.000 job i detailhandlen svarende til 23 pct. af den afledte beskæftigelse og knap 38.000 job i 'andre brancher' (eksklusiv 'ejendomsmæglere, bolig og husleje' og 'erhvervsservice'). Det vidner om den spredning, der sker af turismeeffekterne (se figur 4.1.1).

¹⁰ LINE modellen er grundlæggende kommunal og vil derfor også kunne anvendes på det kommunale niveau.

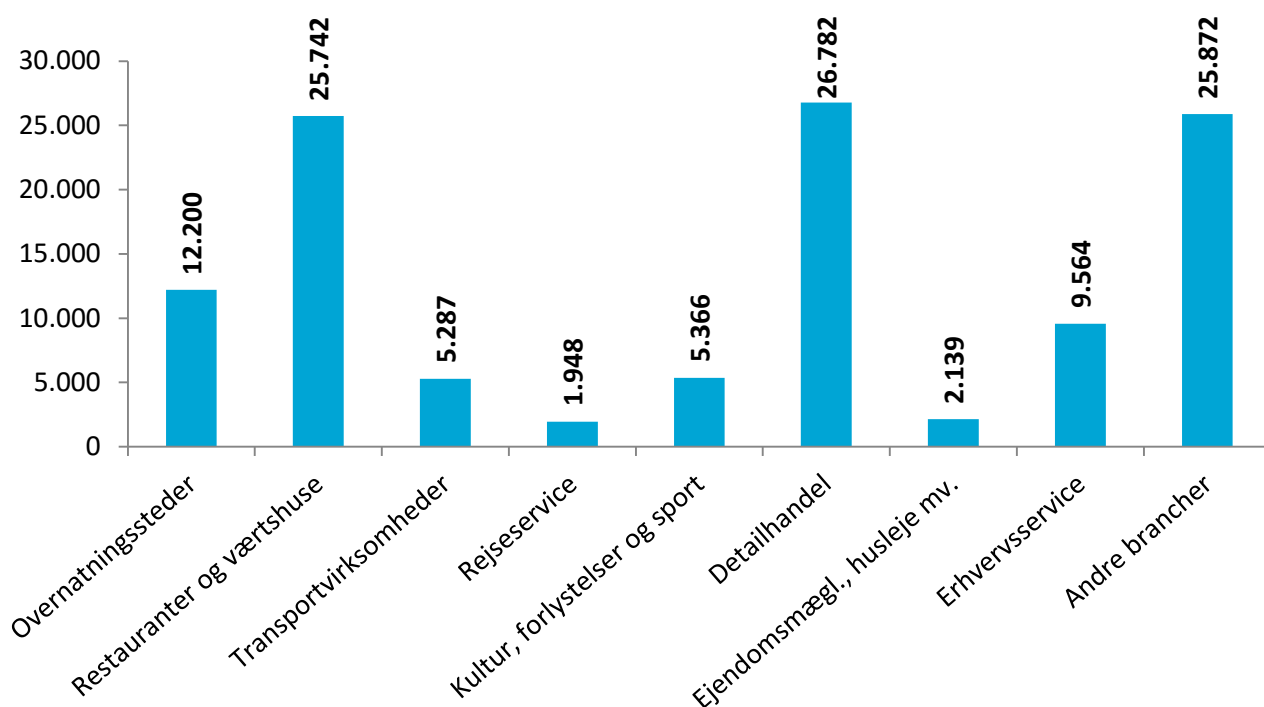
Tabel 4.1.1 Antal årsværk skabt af turismen fordelt på branchegrupper 2014

	Direkte effekter		Samlede effekter	
	antal	pct.	antal	pct.
I alt	73.039	100	114.900	100
Turismeerhverv	45.373	62	50.544	44
Heraf:				
Overnatningssteder	11.849	16	12.200	11
Restauranter og værtshuse	22.782	31	25.742	22
Transportvirksomheder	4.231	6	5.287	5
Rejseservice	1.807	2	1.948	2
Kultur, forlystelser og sport	4.702	6	5.366	5
Detailhandel	16.268	22	26.782	23
Heraf:				
Råolie-, naturgas og olieindustri	28	0	67	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	837	1	2.298	2
Andre	15.404	21	24.417	21
Andre brancher	11.398	16	37.574	33
Heraf:				
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje ¹	731	1	2.139	2
Erhvervsservice ²	2.354	3	9.564	8
Andre	8.313	11	25.872	23

Noter: ¹Branchen producerer bl.a. turismeproduktet 'biludlejning', der indgår i produktkategorien 'lokal transport'.

²Branchen producerer bl.a. turismeproduktet 'udlejning af sommerhuse', der indgår i produktkategorien 'overnatning'.

Figur 4.1.1 Samlede turismeafledte årsværk fordelt på branchegrupper 2014

Det samlede antal årsværk skabt af turismen på regionsniveau fremgår af tabel 4.1.2. Beskæftigelseffekten i en given region er summen af effekter fra egen turisme, som forbliver i regionen (intra-effekt) og den effekt, regionen modtager fra andre regioners turisme (inter-effekt). Bemærk, at turismen i en given region ikke kun skaber beskæftigelse i samme region, men også i andre regioner via spredningen af de samlede afledte effekter.

Tabel 4.1.2 viser, at langt den største del af beskæftigelsen er placeret i Region Hovedstaden, hvor turismen skaber godt 43.000 job (38 pct. af den samlede turismeafledte beskæftigelse), efterfulgt af Region Syddanmark med 23.000 job (20 pct.) og Region Midtjylland med godt 20.000 job (18 pct.).¹¹

I forhold til regionens øvrige beskæftigelse fylder den turismeskabte beskæftigelse relativt mest i Region Nordjylland (5,4 pct. af alle årsværk). Herefter følger Region Sjælland (4,5 pct.) og Region Hovedstaden (4,4 pct.).

¹¹ Beskæftigelsen opgøres på arbejdssted og ikke bopæl.

Tabel 4.1.2 Antal årsværk afledt af turismen fordelt på regioner 2014

	Afledt turisme beskæftigelse	Fordeling	Andel af samlet antal årsværk i regionen
	Antal årsværk		pct.
I alt	114.900	100	4,2
<i>Heraf</i>			
Region Hovedstaden	43.446	38	4,4
Region Midtjylland	20.136	18	3,2
Region Nordjylland	14.641	13	5,4
Region Sjælland	14.007	12	4,5
Region Syddanmark	22.671	20	4,1

Note: Den turismeafledte beskæftigelse indeholder både direkte, indirekte og inducerede effekter.

4.2 Turismen skaber værdi i Danmark

Ud af et samlet turismeforbrug på 94,7 mia. kr. er der 55,1 mia. kr. (58 pct.) tilbage i afledt værditilvækst¹² til profit og aflønning af arbejdskraft mm. Den afledte værditilvækst udgør turismens samlede bidrag til produktionen i Danmark. Når de afledte effekter medregnes, svarer det til 3,3 pct. af Danmarks samlede værditilvækst. Tabel 4.2.1 viser turismens værdiskabelse i Danmark inklusiv afledte effekter. Tabellen viser også den direkte værditilvækst.

Ud af den samlede afledte værditilvækst tilfalder 29 pct. turismeerhvervene, mens 20 pct. tilfalder detailhandelen og det resterende restgruppen af brancher. Som konsekvens af de indirekte og inducerede effekter skaber turismen stor værditilvækst - også uden for turismeerhvervene.

Sammenholdt med turismens beskæftigelseseffekter skabes der relativt mere værditilvækst uden for turismeerhvervene. Med andre ord er turismens kernebrancher relativt mere beskæftigelses- end værdiskabende.

Tabel 4.2.2 viser den samlede afledte værditilvækst på regionalt niveau. Igen gælder det, at ikke hele den regionale effekt stammer fra turisme i egen region (intra-effekt), hvorfor man ikke entydigt kan sammenligne turismeomsætningen i en region med fx beskæftigelse eller værditilvækst.

Med 38 pct. af den samlede turismeskabte værditilvækst fylder Region Hovedstaden mest efterfulgt af Region Syddanmark med 20 pct. Mens turismens samlede værditilvækst inklusiv afledte effekter står for 3,3 pct. af landets bruttoværditilvækst, er der nogen forskel regionerne imellem. Turismen fylder relativt mest i Region Nordjylland med en andel på 4,5 pct. og mindst i Region Midtjylland med 2,9 pct.

¹² Værditilvækst svarer til BNP i basispriser – altså eksklusiv produktskatter og produktsubsidier. Den formelle betegnelse er 'bruttoværditilvækst', men i denne rapport anvendes blot 'værditilvækst'.

Tabel 4.2.1 Værditilvækst afledt af turismen fordelt på brancher i Danmark 2014

	Direkte effekter		Samlede effekter	
	Fordeling		Fordeling	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	28.984	100	55.146	100
Turismeerhverv	14.399	50	16.086	29
Heraf:				
Overnatningssteder	3.930	14	4.046	7
Restauranter og værtshuse	4.804	17	5.476	10
Transportvirksomheder	2.867	10	3.442	6
Rejse-service	763	3	822	1
Kultur, forlystelser og sport	2.034	7	2.300	4
Detailhandel	5.732	20	10.864	20
Heraf:				
Råolie-, naturgas og olieindustri	27	0	89	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	520	2	1.436	3
Andre	5.185	18	9.339	17
Andre brancher	8.853	31	28.197	51
Heraf:				
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje ¹	2.787	10	7.698	14
Erhvervsservice ²	1.144	4	4.773	9
Andre	4.922	17	15.726	29

Noter: ¹Branchen producerer bl.a. turismeproduktet 'biludlejning', der indgår i produktkategorien 'lokal transport'.

²Branchen producerer bl.a. turismeproduktet 'udlejning af sommerhuse', der indgår i produktkategorien 'overnatning'.

Tabel 4.2.2 Værditilvækst afledt af turismen fordelt på regioner 2014

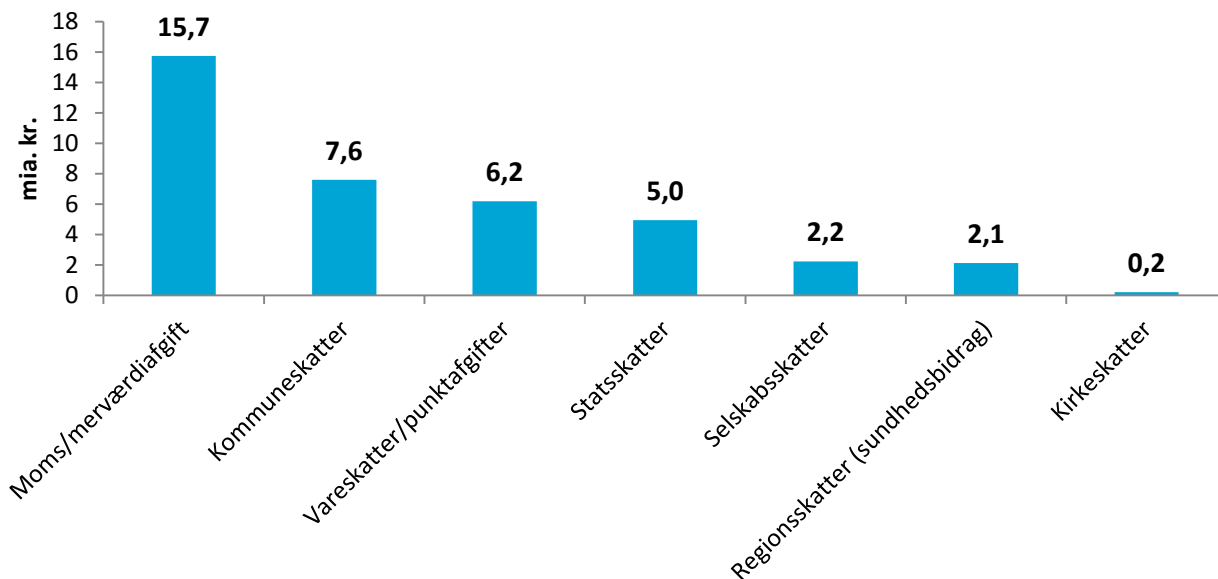
	Værditilvækst afledt af turismen		Andel af samlet værditilvækst	
	Fordeling		Fordeling	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	55.146	100	55.146	3,3
<i>Heraf</i>				
Region Hovedstaden	20.902	38	20.902	3,2
Region Midtjylland	9.838	18	9.838	2,9
Region Nordjylland	6.670	12	6.670	4,5
Region Sjælland	6.794	12	6.794	4,1
Region Syddanmark	10.942	20	10.942	3,4

Note: Den turismeafledte beskæftigelse indeholder både direkte, indirekte og inducerede effekter.

4.3 Skatteindtægter fra turismen

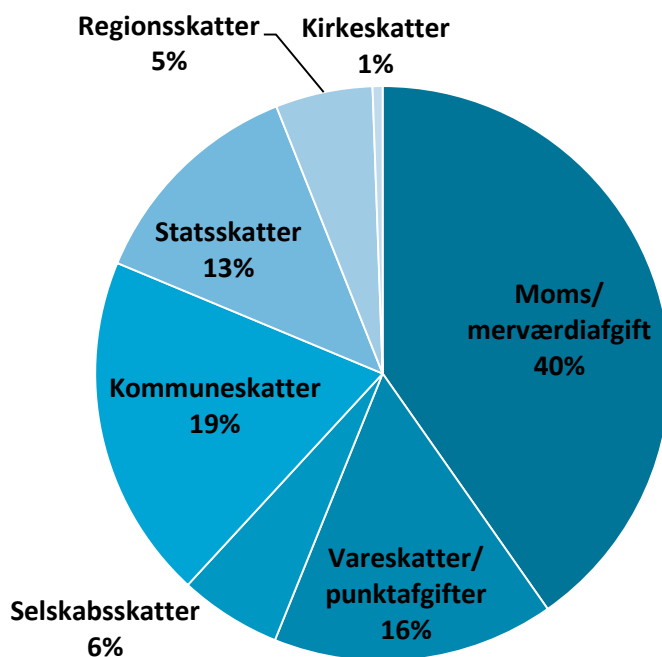
Den sidste effekt af turismen, som er medtaget, er betydningen af turismeforbruget for skatteprovenuet. Når turister bruger penge, skaber de - ud over beskæftigelse og øget værditilvækst - også et skattegrundlag for stat, regioner og kommuner. Provenuet optræder gennem moms og afgifter ved det direkte salg til turisterne og via de personskatter, som de ansatte i turismeskabte jobs betaler til stat, region, kommune og kirke samt via selskabsskatter, som virksomheder betaler af sit overskud.

Figur 4.3.1 Samlede skatter og afgifter afledt af turismen 2014

Samlet afleder turismen 39,1 mia. kr. i skatter og afgifter svarende til 4,1 pct. af de samlede skatter og afgifter i Danmark (tabel 4.3.1 og 4.3.2). Med 15,7 mia. tegner moms sig for størstedelen af turismens skatteprovenu svarende til 40 pct. af de samlede afledte turismeskatteindtægter. Herefter følger kommuneskatter med 7,6 mia. kr. (19 pct.) og vare- og punktafgifter med 6,2 mia. kr. (16 pct.)

Figur 4.3.2 Fordeling af skatter og afgifter afledt af turismen 2014

Tabel 4.3.1 og 4.3.2 viser det turismeskabte offentlige provenu opdelt på vare-, person- og selskabsskatter. Bemærk, at de beregnede provenuer *ikke* tager højde for den kommunale udligningsordning, og at skatterne ikke inkluderer grundskyld og ejendomsskatter.

Af tabel 4.3.1 fremgår det, at turismen inklusiv afledte effekter skaber et provenu på 24,2 mia. kr. i vareskatter, moms og selskabsskatter. Størstedelen af dette provenu kan tilskrives moms (65 pct.), og størstedelen falder i Region Hovedstaden (38 pct.).

Tabel 4.3.1 Vare- og selskabsskatter afledt af turismen fordelt på regioner 2014

	Vareskatter/ punktafgifter	Moms/ merværdiafgift	Selskabs- skatter	Vare-,moms og selskabsskatter i alt
	mio.kr.			
I alt	6.186	15.736	2.238	24.160
<i>Heraf</i>				
Region Hovedstaden	1.988	6.145	1.024	9.158
Region Midtjylland	1.147	2.622	348	4.117
Region Nordjylland	851	1.964	180	2.995
Region Sjælland	839	1.921	273	3.032
Region Syddanmark	1.361	3.084	413	4.857

Note: Indeholder både direkte, indirekte og inducerede effekter.

Som det fremgår af tabel 4.3.2, tegnede turismeforbruget i 2014 – inklusiv afledte effekter – sig for et personskatteprovenu på 14,9 mia. kr. Godt halvdelen kan tilskrives kommuneskatter, mens en tredjedel kan tilskrives de statslige indkomstskatter. Det resterende kirke- og regionsskatter (sundhedsbidrag) fylder samlet 16 pct. 38 pct. af personskatterne falder i Hovedstadsregionen.

Tabel 4.3.2 Personskatter afledt af turismen fordelt på regioner 2014

	Kommune- skatter	Kirke- skatter	Regionsskatter (sundhedsbidrag)	Stats- skatter	Person- skatter i alt
			mio. kr.		
I alt	7.582	220	2.133	4.962	14.897
<i>Heraf</i>					
Region Hovedstaden	2.818	69	806	1.910	5.603
Region Midtjylland	1.344	42	376	864	2.626
Region Nordjylland	960	34	265	599	1.859
Region Sjælland	956	28	267	623	1.874
Region Syddanmark	1.504	46	420	965	2.935

Note: Indeholder både direkte, indirekte og inducerede effekter.

5. Den offentlige sektors investeringer i turismen

I dette kapitel ses på de offentlige investeringer i turismen i perioden 2008 - 2014 for stat, regioner og kommuner. Den offentlige sektor investerer i turismen i fx midler til turisme- og oplevelsesudvikling, turismemarkedsføring og -information (fx turistkontorer). Samtidig kan der være et turismeindhold i fx grønne investeringer og investeringer i infrastruktur. Den slags turismeinvesteringer er *ikke* omfattet af tallene i kapitlet, der kun inddrager offentlige investeringer i turisme, hvor turismefremme er hovedformålet. Særligt de regionale turismeinvesteringer var i 2014 påvirket af strukturændringer med dannelsen af de tre landsdækkende udviklingselskaber. Derudover er de regionale turismeinvesteringer påvirket af afslutning og opstart af nye perioder ift. midler fra EU's strukturfonde.

Tabel 5.1 viser de overordnede tal for turismeinvesteringerne. De offentlige turismeinvesteringer - målt i løbende priser – steg i perioden 2008 - 2012. I 2008 investerede det offentlige 639 mio. kr. i turismen, mens beløbet i 2012 var 682 mio. kr. Fra 2012 - 2014 er der sket et fald i de samlede offentlige turismeinvesteringer. Årsagerne til udviklingen er mange herunder bortfald af OGM-midler til VisitDenmark og et mindre fald i de kommunale turismeinvesteringer fra 2013 til 2014. Udviklingen i de regionale midler de seneste år kan bl.a. forklares ved strukturelle ændringer¹³.

Tabel 5.1 Offentlige turismeinvesteringer

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2014 pct.
	mio. kr.							
I alt	639	639	557	666	682	633	633	100
<i>Heraf:</i>								
Staten	157	141	129	143	150	119	119	19
<i>Heraf VisitDenmark midler</i>	148	135	141	135	130	114	115	18
<i>Fordeling af VDK-midler</i>								
Basisfinansiering	115	117	114	113	113	113	113	18
OGM-midler	26	16	21	16	15	-	-	0
Øvrige midler	8	1	6	6	1	1	2	0
Regionerne	207	222	168	258	210	125	145	23
<i>Heraf:</i>								
Grundfinansiering	81	81	85	81	81	76	-	-
Regioner/Vækstforas investeringer i udviklingsaktiviteter i relation til turisme og oplevelsesøkonomi	126	141	84	177	130	48	145	23
Kommunerne (konto 6.48.62)	275	276	259	265	322	389	369	58

Note: Se særskilte noter afsnit 5.1-5.3.

Kilder: Særudtræk fra Danmarks Statistik, VisitDenmarks regnskaber, Danske Regioner og KL.

¹³ Dette er uddybet i afsnit 5.2

5.1 Staten

Tabel 5.1.1 baserer sig på et særudtræk fra Danmarks Statistik. Tabellen viser de statslige turismeinvesteringer.

Inden for offentlige udgifter arbejdes med en funktionel fordeling af de offentlige udgifter kaldet COFOG (Classification Of Functions Of Government). Her registreres de offentlige udgifter efter det formål, som størstedelen af midlerne går til. Går eksempelvis 49 pct. af midlerne på en statskonto til turisme, mens de resterende 51 pct. går til grønne initiativer, får udgiften COFOG-koden 'miljø' og ikke 'turisme'. Således fremgår fx investeringer i infrastruktur eller generelle erhvervsstøtteordninger ikke af tabel 5.1.1, ligesom Erhvervs- og Vækstministeriets departementale udgifter til turisme heller ikke i udgangspunktet fremgår. Tallene i tabellen giver således ikke et fuldstændigt billede af de statslige turismeinvesteringer, men giver en indikation af niveauet og udviklingen. Niveauet er muligvis en smule konservativt pga. reglerne for COFOG-klassificeringen.

Siden 2008 er niveauet for statslige turismeinvesteringer faldet med knap 40 mio. kr. i løbende priser. Faldet er endnu større, hvis inflationen indregnes. I 2009 faldt VisitDenmarks OGM¹⁴-midler og 2012 er sidste år med disse midler, hvilket er baggrunden for faldet fra 2012 til 2013. De OGM-midler, der ikke er tilgået VisitDenmark, fremgår ikke af tabellen. Det skyldes, at markedsføringsfonden vurderer, at disse ikke er direkte turismereleterede. De andre statslige turismeinvesteringer er primært gået til den turismepolitiske vækstplan og Videncenter for Kystturisme.

5.1.1 Statslige turismeinvesteringer

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	mio. kr.						
I alt	156,6	140,7	129,4	143,1	149,7	118,9	118,6
Heraf VisitDenmark relaterede midler	148,3	134,8	140,7	135,3	129,9	113,7	114,6
<i>Fordeling af VDK-midler:</i>							
Basisbevilling	115,0	117,3	114,2	113,4	113,4	113,2	113,1
OGM-midler	25,6	16,4	20,6	15,9	15,4	-	-
Øvrige initiativer	7,7	1,1	5,9	6,0	1,1	0,5	1,5

Noter:

- 1) De samlede statslige investeringer er baseret på et COFOG=473 (turisme) særudtræk fra Danmarks Statistik. Der er dog set bort fra enkelte tekniske korrektioner og afskrivninger fra Danmarks Statistiks side.
- 2) VisitDenmark midlerne er registeret det år det er bevilliget til VisitDenmark, hvilket kan afvige fra den regnskabsmæssige registrering af midlerne.

Kilder: VisitDenmarks regnskaber og særkørsel fra Danmarks Statistik.

¹⁴ Offensiv global markedsføring.

5.2 Regionerne

De regionale investeringer i turismen sker overordnet på to områder:

1. Basisfinansiering af turismeselskaber.
2. Regionale investeringer målrettet aktiviteter, der bl.a. styrker innovation, produkt- og oplevelsesudvikling.

Forholdene gør det vanskeligt at skelne mellem basisfinansiering og midler til udviklingsaktiviteter og gør, at 2014 ikke umiddelbart kan sammenlignes med tidligere år.

Det første forhold er ikrafttrædelsen af den nye struktur for den offentlige turismefremmeindsats (1. januar 2015). Dette har bl.a. betydet oprettelse af de tre nye landsdækkende turismeselskaber: Dansk Kyst- og Naturturisme, MeetDenmark og Dansk Storbyturisme. Selskaberne er stiftet og basisfinansieret af regionerne og Erhvervs- og Vækstministeriet.

Det andet forhold er, at 2014 var første år i en ny femårig periode for EU's strukturmidler. Det betyder, at en del projekter for de kommende år endnu ikke er kommet i gang. Herudover er EU's strukturfondsmidler reduceret med omkring 33 pct. i forhold til den tidligere budgetperiode, hvilket betyder, at den samlede pulje til regionale investeringer i fx turisme er mindre end tidligere år.

Af tabel 5.2.1 fremgår de samlede offentlige regionale turismeinvesteringer 2008-2014. I forhold til 2008 lå de regionale turismeinvesteringer i 2013 godt 83 mio. kr. under 2008-niveauet – alt sammen i løbende priser. Stigningen på 20,8 mio. kr. fra 2013 - 2014 kan, som beskrevet oven for, tilskrives flere årsager af struktur-mæssig karakter.

Udviklingen dækker over årlige fluktuationer i de enkelte regioner. Disse fluktuationer kan tilskrives investeringsnaturen af udviklingsaktiviteterne, hvor indstillinger til turismeinvesteringer ofte går til flerårige projekter, hvilket naturligt medfører spring fra år til år.

Tabel 5.2.1 Regionale turismeinvesteringer (regionale erhvervsudviklingsmidler og strukturfondsmidler)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	mio. kr.						
I alt	207,2	222,3	168,3	257,7	210,2	124,5	145,3
<i>Heraf</i>							
Nordjylland	36,1	50,7	36,5	35,8	25,8	33,9	28,7
Midtjylland	46,3	28,6	31,4	96,0	38,7	11,4	11,7
Syddanmark	69,2	46,1	12,3	43,1	73,8	4,9	36,2
Sjælland	8,6	10,2	9,4	23,4	11,5	9,3	12,2
Hovedstaden	44,4	79,4	56,9	55,4	56,6	63,8	53,4
Bornholm	2,6	7,3	21,8	4,0	3,8	1,2	3,1

Note: Indeholder ikke medfinansiering fra private midler. Regionale turismeinvesteringer for 2014 dækker over såvel midler til udviklingsaktiviteter og tidligere særskilt basisfinansiering af de regionale turismeselskaber.

Kilde: Danske Regioner.

I 2014 indgik Erhvervs- og Vækstministeriet og Danske Regioner en aftale om tre regionale udviklingselskaber for turisme. Den nuværende aftale er, at Erhvervs- og Vækstministeriet og regioner hver især yder 10 mio. kr. årligt til Dansk Kyst- og Naturturisme og 1,75 mio. kr. årligt til MeetDenmark i basisfinansiering. Dansk Storbyturisme er forankret hos Wonderful Copenhagen (WoCo).

Tabel 5.2.2 viser, at regioner og vækstfora i 2014 investerede godt 145 mio. kr. i flerårige udviklingsaktiviteter, der bredt dækker turisme- og oplevelsesøkonomi. Investeringerne suppleres i varierende omfang af ekstern finansiering fra private virksomheder, fonde, kommuner mv. De regionale udviklingsaktiviteter fokuserer såvel specifikt på turisme som bredere på udvikling af nye oplevelsestilbud og -produkter. Udviklingsaktiviteternes projektorienterede natur betyder, at der er betydelige fluktuationer i beløbene år for år. Navnlig faldet fra 2012 - 2013 er markant ligesom stigningen fra 2013 - 2014. Udviklingen fra 2013 - 2014 er bredt funderet med stigninger i alle regioner.

Tabel 5.2.2 Vækstforas/regioners investeringer i udviklingsaktiviteter ift. turisme og oplevelsesøkonomi

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	mio. kr.						
I alt	126,4	141,0	83,6	176,7	129,5	48,3	145,3
<i>Heraf</i>							
Nordjylland	14,7	29,3	15,1	18,9	8,9	17,0	28,7
Midtjylland	41,3	23,4	26,0	90,4	31,4	3,9	11,7
Syddanmark	62,2	39,1	4,8	35,6	67,9	2,9	36,2
Sjælland	1,0	2,4	1,3	14,4	3,5	1,8	12,2
Hovedstaden	5,5	40,5	15,7	14,5	15,5	22,7	53,4
Bornholm	1,7	6,3	20,7	2,9	2,3	0,0	3,1

Note: For langt størstedelen af de igangsatte initiativer er der tale om flerårige projekter. Dvs. at projekterne spreder sig over flere år.

Kilde: Danske Regioner.

* Vækstforum investeringer for 2014 dækker over såvel midler til udviklingsaktiviteter og tidligere særskilt basisfinansiering af de regionale turismeselskaber.

Grundet de strukturelle ændringer er det ikke muligt at udskille de regionale udviklingsaktiviteter, men regionerne og de regionale vækstfora indstiller årligt udviklingsaktiviteter til regional støtte. Et krav til disse aktiviteter er, at den regionale støtte skal geares med ekstern finansiering fra private virksomheder, fonde, kommuner mv. Af tabel 5.2.3 fremgår det samlede niveau for regionale turismeinvestering inklusiv basisbevilling og eksterne midler.

Tabel 5.2.3 Samlede regionale investeringer i turismen, inklusiv private midler og anden medfinansiering

	2012	2013	2014
		mio. kr.	
I alt	353	180,9	308,2
<i>Heraf</i>			
Nordjylland	19	26,5	74,2
Midtjylland ¹	37	79	17,4
Syddanmark	98,8	10,6	89,1
Sjælland	21,9	9	34
Hovedstaden	169,7	55,8	85,4
Bornholm	6,6	0	8,1

Note: 1: Det relativt lavere investeringsniveau i Region Midtjylland skyldes, at regionens turismeindsats er baseret på en flerårig handlingsplan, hvor der tidligere er bevilget midler også til gennemførelse af aktiviteter i 2014. Regionens flerårige turismehandlingsplan udløb med udgangen af 2014, og 2015 har været et 'overgangsår' i forhold til igangsætning af en ny flerårig handlingsplan med den nye Vækst- og Udviklingsstrategi med start 1. januar 2016. Det betyder, at der kun har været de tre ovennævnte bevillinger i 2014.

Kilde: Danske Regioner

5.3 Kommunerne

I de kommunale regnskaber findes en konto (6.48.62) benævnt 'Turisme'. Regskabsposter på denne konto kan ses i tabel 5.3.1. Denne post på de kommunale regnskaber repræsenterer, hvad kommunerne eksplicit konterer som turismeforbrug. Der er givetvis også et turismeindhold i forbruget konteret på andre konti. Hvad dette beløber sig til er dog uvist.

Fra 2008 - 2011 var der et mindre fald i de kommunale investeringer i turisme. I 2012 vendte denne udvikling og væksten fortsatte i 2013, mens kommunerne i 2014 oplevede en lille nedgang i turismeinvesteringerne. Samlet set er de kommunale turismeinvesteringer fra 2008 – 2014 steget med 34 pct. til 369 mio. kr. (i løbende priser).

Region Syddanmark har oplevet den største stigning siden 2008 med 65 pct. efterfulgt af Region Midtjylland med 45 pct. I Region Nordjylland var de kommunale turismeinvesteringer kun 3 pct. højere i 2014 end i 2008. Der er tale om løbende priser, så reelt er der tale om en mindre tilbagegang. Kommunerne i Region Nordjylland investerede dog lidt flere penge i turismen i 2014 end i 2013.

Samlet set stod kommunerne i Region Syddanmark i 2014 for 33 pct. af de kommunale turismeinvesteringer efterfulgt af Region Midtjylland med 26 pct.

Tabel 5.3.1 Konto 6.48.62 'Turisme' på de kommunale regnskaber

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	mio. kr.						
Hele landet	275,1	275,9	258,8	265,2	322,3	389,3	369,0
<i>Kommunerne i:</i>							
Region Hovedstaden	36,8	37,6	40,0	41,6	46,1	56,5	43,4
Region Sjælland	31,7	37,0	38,3	37,3	35,8	43,7	39,4
Region Syddanmark	74,6	66,8	51,8	59,9	103,8	127,6	123,0
Region Midtjylland	66,0	65,9	67,3	64,1	75,3	98,4	95,4
Region Nordjylland	66,0	68,6	61,3	62,4	61,3	63,1	67,8

Kilde: Danmarks Statistik, tabel regk31, eksklusiv beregnede omkostninger, dranst 1-3.

Hvad beløbet på konto 6.48.62 mere specifikt bliver brugt til fremgår ikke umiddelbart af de kommunale regnskaber. Dog gennemfører Kommunernes Landsforening ind imellem en undersøgelse blandt deres medlemmer. Undersøgelsen er dog ikke lavet siden 2010 og vurderes derfor ikke retvisende at medtage her. Fx er en betydelig del af lokale turistkontorer siden 2010 lukket ned. Derfor henvises herfra til KL for fordeling af kommunale turismemidler.

6. Bag om rapporten

Formålet med 'Turismens økonomiske betydning 2014' er at beregne det samlede turismeforbrug i Danmark samt afdække, hvilke samfundsøkonomiske effekter i form af bl.a. beskæftigelse, som forbruget forårsager. Rapporten følger internationale standarder for et turismesatellitregnskab og anvender den lokaløkonomiske model LINE til beregning af de samfundsmæssige effekter.

Skemaet neden for giver et overblik over, hvilke nøgletal rapporten frembringer på grundlag af hhv. turismesatellitregnskabet og LINE-modellen.

Overblik over rapportens metodiske grundlag

I dette kapitel gennemgås metoderne mere detaljeret, og der redegøres for brugen af datakilder, usikkerheder mv. Efter en gennemgang af hhv. satellitregnskabet samt LINE-modellen følger et afsnit med bemærkninger til relevant data. Kapitlet afsluttes med en oversigt over kilder brugt til udarbejdelse af regnskabet.

6.1 Turismesatellitregnskabet som metode

Internationalt anerkendt metode

Det danske turismesatellitregnskab følger de internationale anbefalinger til turismesatellitregnskaber fra UNWTO (verdensturismeorganisationen), OECD og Eurostat og opfylder kriterierne for et regionalt turismesatellitregnskab (RTSA). Det officielle turismesatellitregnskab indeholder en række standardtabeller, hvoraf flere indgår i foreliggende rapport.

Officielle tabeller i et turismesatellitregnskab

Tabel	Beskrivelse	Note	Indgår i DK
1	Indgående turisme (udlændinge i Danmark)	En del af den samlede efterspørgsel – en del af eksporten	Ja
2	Indenlandsk turisme (danskere i Danmark)	En del af danskernes private forbrug	Ja
3	Udgående turisme (danskere i udlandet)	Ikke knyttet til andre TSA tabeller – en del af importen	Delvist
4	Internt turismeforbrug	Sammenlægning af tabel 1 og 2 og tilføjelse af indenlandske forretningsrejser	Ja
5	Produktion af turismevarer	Fx produkter og serviceydelser af turismespecifikke brancher, men også andre	Ja
6	Internt udbud og turismeforbrug pr. produkt	Sammenlægning af tabel 4 og 5 Hjertet i et turismesatellitregnskab.	Ja
7	Beskæftigelse	Antal beskæftigede i turismespecifikke brancher – dvs. set fra udbudssiden	ja
8	Investeringer	Investeringer i turismespecifik fast realkapital - fx hoteller, restauranter m.v.	Nej
9	Offentligt turismeforbrug	Offentligt forbrug til turismespecifikke formål – fx markedsføring, turistinformation, markedsresearch o. lign.	Ja
10	Ikke-monetære indikatorer	Antal ankomster, overnatninger, og overnatningssteder	Ja

Resultaterne fra turismesatellitregnskabet opstillet på denne måde kan ses i appendiks.

Datakilder

Ideen med turismesatellitregnskabet er at sørge for, at resultaterne er i overensstemmelse med de officielle tal for et lands økonomi, som findes i nationalregnskabet. Man sammenholder oplysninger om efterspørgslen med udbuddet, og i de tilfælde, hvor der er uoverensstemmelse, 'vinder' oplysninger om udbuddet fra nationalregnskabet. Fx må turisternes totale forbrug på hoteller, der beregnes ved at gange det beregnede hoteldøgnforbrug med antallet af overnatninger på hoteller (efterspørgselsiden), ikke overstige hotellernes

totale omsætning i nationalregnskabet (udbud). I givet fald må det beregnede døgnforbrug være for høj og vil blive nedjusteret.

I det følgende beskrives, hvilke overordnede metoder og kilder, der anvendes i rapporten for at belyse turismen fra de to sider: Efterspørgsels- og udbudssiden.

Efterspørgselsiden

På efterspørgselsiden beregner man turismeforbruget set fra turistens side. Dette gøres ved at tage turismevolumen i form af overnatninger og gange disse med et gennemsnitligt døgnforbrug. Denne rapport arbejder med 14 typer 'overnatningsformer': Hoteller (opdelt i business og ferie), camping, vandrerhjem, feriehus (opdelt i lejet, lånt og ejet), feriecentre, lystbåde, festival, krydstogt, bondegårde, overnattende hos familie/venner og endagsturister (hvert endagsbesøg tæller som et døgn og dermed én overnatning).

Overnatningerne kommer fra en række forskellige kilder. De kommercielle overnatningsformer er bedst belyst, idet de i vidt omfang er omfattet af Danmarks Statistiks overnatningsstatistik. Turismeforbruget i form af døgnforbrug er i overvejende grad indsamlet ved hjælp af VisitDenmarks Turistundersøgelse (2014). Der spørges i undersøgelsen ind til forbruget på en række forbrugskomponenter, og vha. disse oplysninger kan man danne sig et billede af, på hvilke varer og i hvilke brancher turisterne lægger deres penge.

Sidst i kapitlet er en oversigt over hvilket datagrundlag, der ligger til grund for oplysninger om mængder (overnatninger) og døgnforbrug for hver overnatningsform. Oversigten angiver endvidere graden af usikkerhed for hver overnatningsform.

Udbudssiden

Oplysningerne fra udbudssiden – dvs. fra virksomhedernes side – stammer primært fra nationalregnskabet. De anvendte oplysninger om turismeudbuddet kategoriseres i satellitregnskabet i tre hovedkategorier: (1) turismeprodukter, (2) turismerelaterede produkter (detailhandel o. lign.) og (3) 'andet'. Hvilke brancher, der har bidraget med oplysninger om udbud i rapporten, fremgår af oversigten sidst i kapitlet.

I nationalregnskabet udarbejdes en række såkaldte input/output-tabeller, der beskriver, hvordan penge bevæger sig rundt mellem brancher, det private og offentlige erhvervsliv mv. Den regionale og kommunale nedbrydning af nationalregnskabstal, beskæftigelsestal mv. i turismesatellitregnskabet sker på basis af CRTs samfundsøkonomiske model, SAM-K, bl.a. med input fra Danmarks Statistik.

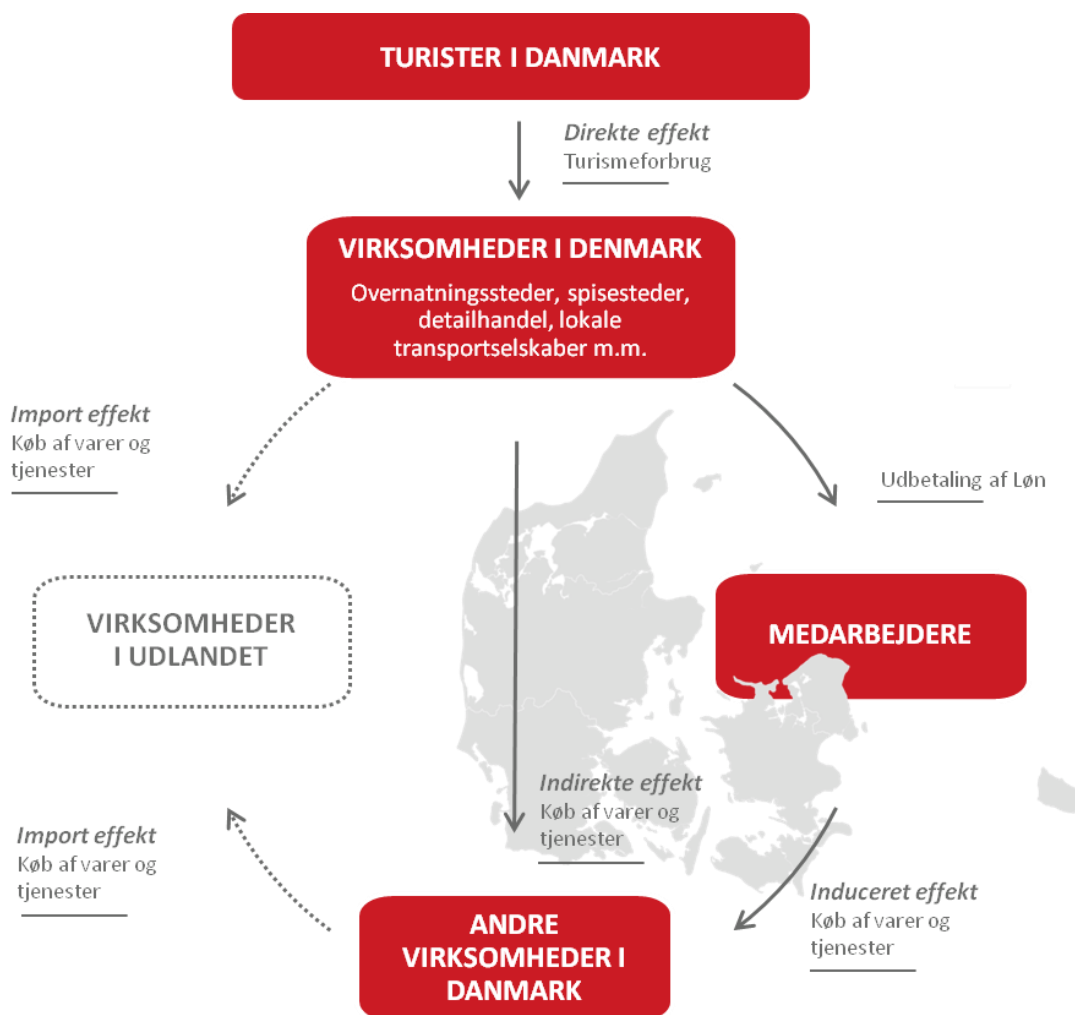
Problemet med data fra nationalregnskabet er, at de på produktniveau sjældent er geografisk opdelt. Derfor fordeler CRT og Danmarks Statistik bl.a. omsætningen på kommuner efter forskellige estimeringsmetoder. En af metoderne er at anvende lønsummen på arbejdsstederne til at fordele en branches omsætning. Der er dermed betydelig usikkerhed forbundet med at udarbejde kommuneopdelte tal.

På grund af de nævnte usikkerheder er det nødvendigt at foretage en række korrektioner og antagelser. En vigtig antagelse er, at hele turistens forbrug finder sted i den kommune, hvor turisten overnatter (eller slutdestinationen for endagsrejsen). Dette er naturligvis ikke korrekt, men der er endnu ikke fundet en egnet metode til at fordele forbruget fra ekskursioner og ture fra overnatningskommunen til andre kommuner. En følge af den antagelse er, at kommuner med stor tiltrækningskraft på overnattende turister med bopæl i andre kommuner – i kraft af fx attraktioner, men med få overnatningsmuligheder - alt andet lige vil undervurderes i opgørelserne.

6.2 LINE-modellens beregning af turismens afledte effekter

I rapporten anvendes begrebet 'afledte effekter' som en betegnelse for de samlede effekter – både direkte, indirekte, inducerede og import effekter. Turismens afledte effekter er ikke en del af den internationale TSA-standard, men et valg foretaget i Danmark. Således er der kun få internationale sammenligningsmuligheder for netop denne måde at opgøre turismens effekter på. Figuren neden for illustrerer, hvordan og hvor de forskellige effekter opstår.

Figur 6.2.1 Det turismeøkonomiske flow af effekter

Udgangspunktet er turistens direkte forbrug i forskellige virksomheder. Virksomhederne tilhører en lang række brancher, og i hver branche kan en større eller mindre andel af den samlede omsætning tilskrives turismeforbrug. Fx vil hoteller have en stor del, mens detailhandlen vil have en noget mindre. De virksomheder, som turistene har brugt penge i, vil købe råvarer og andet i andre virksomheder, som således også påvirkes af det oprindelige turismeforbrug. Dette kaldes den *indirekte effekt*. Desuden udbetaler virksomhederne løn til sine medarbejdere, som anvender en del af denne til forbrug. Dette kaldes den *inducerede effekt*. Endelig er der en del af omsætningen, som bliver anvendt til *import*, og som derfor forsvinder ud af den danske økonomi. På engelsk kaldes dette 'leakage' – lækage.

Alle effekterne kan kobles sammen, og den såkaldt tekniske turismemultiplikator kan beregnes:

$$\text{Teknisk_multiplikator} = \frac{\text{Direkte} + \text{indirekte} + \text{induceret} - \text{import}}{\text{Direkte}}$$

Denne multiplikator viser, hvor meget turismeomsætningen bliver ganget op, når den siver ud i økonomien. For at kunne beregne disse effekter skal der anvendes en økonomisk model. I turismesammenhænge er det i Danmark besluttet at anvende den såkaldte LINE model. Grunden til dette valg er, at den er regionalt baseret og dermed bedre anvendelig end fx ADAM modellen, som er nationalt baseret.

Multiplikatoren skal dog ikke forveksles med turismemultiplikatorerne i rapportens resume, der relaterer turismeomsætningen (mio. kr.) til *total* turismeafledt beskæftigelse (årsværk), værditilvækst (mio. kr.) og skatteprovenu (mio. kr.):

$$\text{Multiplikator} = \frac{\text{Samlet_turismeafledt_effekt}}{\text{Samlet_turismeforbrug}}$$

Som tommelfingerregel kan multiplikatoren derfor anvendes til at analysere, hvordan ændringer i turismeforbruget pr. mio. kr. forplanter sig i samfundet gennem *totalændringer* i jobskabelse, værditilvækst og skatteindtægter.

CRT arbejder i skrivende stund på notatet 'En introduktion til multiplikatorer inden for området turisme og dansk praksis på området', der uddyber anvendelsen af multiplikatorer med udgangspunkt i litteraturen på området og bl.a. analyse af historiske TSA-multiplikatorer. Herudover analyseres også, hvilke faktorer, der påvirker størrelsen af turismemultiplikatorer i danske regioner og kommuner. Notatet udgives i løbet af sommeren 2016 og egner sig til læsere med interesse i analyse af turismeøkonomiske effekter.

6.3 Dataændringer, metode og resultater

At udarbejde et satellitregnskab for turisme samt beregne de afledte effekter af turismen på lokalt, regionalt og nationalt niveau kræver forbehold og antagelser. En række usikkerheder er indbygget i data, ligesom der kontinuerligt sker forbedringer af de metodikker, der anvendes, og opdateringer af data. I LINE-modellen arbejdes løbende med opdatering af nationalregnskabstidsserier og fremskrivninger for ikke-endelig data af bl.a. antal årsværk og værditilvækst vha. den makroøkonomiske model ADAM.

De største usikkerheder er knyttet til opgørelsen af turismeeffekter på lokalt niveau, idet en stor del af oplysningerne fra såvel efterspørgsels- som udbudssiden ikke er lokalt fordelt. Derudover arbejder VisitDenmark og CRT løbende på at forbedre metoden for at kunne give det mest retvisende billede af turismen. Dette giver nogle ændringer i niveauerne for nøgletallene - især på regionalt og lokalt niveau.

I forhold til 'Turismens økonomiske betydning 2013' er der sket nogle enkelte ændringer i metode og data, der gør, at man ikke kan sammenligne resultaterne fra denne TSA, og at det ikke giver mening at lave tidsserier. Dette er årsagen til, at nærværende rapport kun dækker året 2014. Ændringerne er kort beskrevet i det følgende. Der er dog ikke sket større modeltekniske ændringer i LINE-modellen eller ændringer i metoder til at beregne efterspørgslen, der typisk ville forandre den indbyrdes fordeling mellem regionerne af forbrug og afledte effekter som beskæftigelse og værditilvækst.

Opdatering af døgnforbrug for centrale overnatningsformer

Døgnforbrug fra VisitDenmarks turistundersøgelse 2014 er blevet implementeret for de kommercielle overnatningsformer hotel – forretning, hotel – ferie, vandrerhjem, camping og feriehuse. De nye døgnforbrug erstatter døgnforbrugene anvendt i de seneste tre års 'Turismens økonomiske betydning'-rapporter – 2011, 2012 og 2013 (2012 og 2013-udgaverne i inflationsreguleret form).

I forhold til 'Turismens økonomiske betydning 2013', udgivet i 2015, er de nye gennemsnits-døgnforbrug generelt steget for de fleste overnatningsformer, markeder og i de fleste regioner. Bl.a. er både de danske og udenlandske gennemsnitlige døgnforbrug steget for camping-, feriecenter- og vandrerhjemsturister og især for hotelgæster på ferie.

Til gengæld ligger det udenlandske hoteldøgnforbrug for forretningsrejsende lidt lavere end i 2013. Også det udenlandske døgnforbrug for feriehusgæster er i faldet. Faldet opvejes dog næsten af en pæn positiv vækst i tyske feriehusovernatninger 2013-2014. Netop implementeringen af de nye tyske døgnforbrug har stor betydning for det samlede, men især det udenlandske turismeforbrug pga. tyskernes store overnatningsvolumen i feriehusene. Det skal dog nævnes, at det danske feriehusdøgnforbrug samtidig er steget, således at den samlede feriehusomsætning nu er højere. Se i øvrigt afsnittet neden for ift. metode omkring beregning af døgnforbrug eller appendiks 6 for gennemsnitlige døgnforbrugstabeller.

For danske turister i lånt sommerhus er overnatningsvolumen opdateret med data fra Danmark Statistiks sommerhusundersøgelse 2014. Forbrugstallene er opdateret med turistundersøgelsens data. Her antages det, at feriehusgæster i lånt feriehus har samme forbrugsmønster som feriehusgæster i lejet feriehus eksklusiv overnatningskomponenten. Implementeringen har betydet en lidt lavere overnatningsvolumen, men til gengæld et lidt højere døgnforbrug.

Metode omkring beregning af døgnforbrug

Dette afsnit beskriver metoden, der er brugt til beregning af døgnforbrug. Beregningen af døgnforbrugene bygger primært på VisitDenmarks Turistundersøgelse 2014. I turistundersøgelsen blev der i 2014 foretaget ca. 12.000 interview med turister på hoteller, feriecentre, campingpladser, vandrerhjem og feriehuse. Af disse var godt 9.000 med udenlandske turister. Interviewstederne er udtrukket af Danmarks Statistik, og undersøgelsen er repræsentativ for turismen i Danmark på de fem overnatningsformer. I turistundersøgelsen svarer turisterne på, hvor mange penge de bruger og på hvad. Kilder til øvrige døgnforbrug kan ses i afsnit 6.5.2.

Turistundersøgelsen bruges til at beregne døgnforbrug på overnatningsformerne hotel-forretning, hotel-ferie, camping, vandrerhjem og feriehuse. For hver overnatningsform beregnes døgnforbruget på nationalitet og region. Der er dog et krav om, at der skal være mindst 20 interview, før et døgnforbrug kan accepteres. Dette betyder, at beregning af døgnforbrug på hver overnatningsform sker skridtvis på følgende måde:

1. Først beregnes et døgnforbrug for hver region for hver nationalitet. Er der 20 interview inden for regionen for den enkelte nationalitet haves et døgnforbrug.
2. Hvis kravet om 20 observationer ikke er opfyldt i en bestemt region deles Danmark op i Region Hovedstaden og 'resten af landet'. Hvis der er 20 eller flere interview på nationaliteten i 'resten af landet', bliver turisterne tildelt et 'uden for Region Hovedstaden' døgnforbrug.

3. Hvis der stadig eksisterer kombinationer af overnatningsformer og nationaliteter, der ikke har fået tildelt et døgnforbrug, beregnes dette på hele landet. Hvis der er 20 interview på hele landet, så bruges dette landsgennemsnit på de regioner, som mangler et døgnforbrug.
4. Er der ikke 20 interview på landsplan, så bliver døgnforbruget for nationaliteten gennemsnittet for hele udlandet på overnatningsformen.

Overstående metode er brugt i TSA-sammenhænge, og disse døgnforbrug er brugt for hver overnatningsform for hver nationalitet. I appendiks 6 er der dog kun rapporteret døgnforbrug med 20 observationer i hver celle fra turistundersøgelsen. I praksis er de resterende blanke felter i tabellen udfyldt med det gennemsnitlige udenlandske døgnforbrug for en given overnatningsform i en given region som nævnt oven for.

Supplement til døgnforbrug for feriehuse og erhvervsturisme

I turistundersøgelsen spørges til forbruget 'i går'. Derfor fanger den ikke turisternes forbrug på afrejsedagen. For feriehusgæsternes vedkommende betyder dette, at slutafregningen for strøm og vand ikke er indeholdt i det døgnforbrug. Vi har sammen med Feriehusudlejernes Brancheforening estimeret dette beløb til at være på 30 kr. i døgnnet pr. person i gennemsnit. Disse 30 kr. er således lagt til det rene døgnforbrug fra turistundersøgelsen.

Nogle typer af erhvervsturister kender ikke deres eget døgnforbrug præcist, da deres arbejdsgiver betaler udgifter. Dette gælder fx kongres- og konferencegæster, messe-deltagere, faglige studierejser og belønningsrejser. På baggrund af en tidligere undersøgelse blandt disse MICE-gæster korrigeres denne undervurdering af turistundersøgelsens rene døgnforbrug vha. en MICE-faktor. MICE-faktoren er forskellig segmenterne imellem.

Døgnforbrug og turismens økonomiske betydning

Døgnforbrugene danner sammen med overnatningstallene basis for beregning af det samlede turismeforbrug. Når VisitDenmark sammen med CRT udarbejder 'Turismens økonomiske betydning' leverer VisitDenmark bl.a. et forfinet datasæt til CRT. Til dette datasæt tillægger CRT yderligere turismeforbrug for områder, der ikke dækkes af VisitDenmarks undersøgelser – fx turisternes forbrug af 'langdistance lokaltransport'. Dette supplerende forbrug stammer bl.a. fra nationalregnskabet. Samtidig afstemmes de indlæste data fra VisitDenmark med nationalregnskabet i LINE-modellen, hvilket betyder, at beregningen 'døgnforbrug gange overnatninger' ikke præcist er lig med TSA-forbruget. Eksempelvis overestimerer turistundersøgelsen forbruget på overnatningsproduktet hoteller i forhold til nationalregnskabet. Derfor vinder udbuddet og der skaleres ned til dette niveau.

VisitDenmark udarbejder hver måned og år en omsætning for de udenlandske turisters forbrug i Danmark til Danmarks Statistik. Disse tal indgår som indtægt på rejseposten på betalingsbalancen. Tallet findes dog ikke selvstændigt, da Danmarks Statistik lægger indtægter fra udenlandske pendlere og studerende til svarende til rundt regnet 5 mia. kr. Når posten når til selve nationalregnskabet, er der yderligere lagt til – fx forbrug knyttet til udenlandske ambassader i Danmark, udenlandske militæruddgifter i Danmark osv.

Som nævnt lægger CRT yderligere turismeforbrug til, der ikke dækkes af VisitDenmarks undersøgelser. En af de poster CRT lægger til er udenlandske turisternes forbrug af 'langdistance lokal transport'; forbrug på indenrigsflyvning og færgeudgifter internt i Danmark, betaling for tunneller, broer og biludlejning. Herudover lægges også forbrug fra rejsebureauer, rejsearrangører og turistbureauer i forbindelse med transport til. I alt

udgør den udenlandske del af beløbet omkring 3 mia. kr. I nærværende TSA-rapport har CRT efter aftale med VisitDenmark presset det samlede udenlandske turismeforbrug ned til det niveau, som VisitDenmark har afleveret til Danmarks Statistik for at få ensartethed og overensstemmelse mellem tallene. Dette har dog betydet, at det udenlandske forbrug i TSA-sammenhænge på andre produkter er blevet kunstigt lavt. Derfor er det ikke muligt at sammenligne den udenlandske turismeomsætning i denne rapport med 2013-turismeomsætningen fra sidste års rapport.

Data for dansk endagsturisme

Kilden til dansk endagsturisme – både ferie- og forretningsrelateret - er DTU's transportvaneundersøgelse, hvor man har været ude og spørge på gader og stræder. Der arbejdes med forskellige formål, og på den baggrund er besøgene kategoriseret som enten ferie- eller forretningsrelaterede. For at sikre soliditet i resultaterne er resultaterne fra en årrække, 2006-2010, brugt. Men da det er en stikprøve, er der huller i data – særligt for nogle mindre øer, hvor man ikke havde fanget nogle besøgende. I disse tilfælde er der kørt videre med de gamle data. For Borholms vedkommende er i stedet brugt en særlig endagsundersøgelse foretaget på øen.

Samlet svarer antallet af endags-ferieture til, at hver dansker i gennemsnit tager omkring 5 af disse om året. Definitionen af turisme er, at man opholder sig uden for sit normale miljø. I TSA-sammenhæng betyder dette, at man er i en kommune, hvor man normalt ikke befinder sig. Dog er det i endagsdata besluttet, at frederiksbergborgere, der tager til Københavns Kommune ikke er turister og omvendt.

6.4 Turismebrancher og -vareafgrænsninger

6.4 1 Turismeerhverv

NACE (rev. 2)	DB07	Turismeerhverv
Overnatningssteder		
55.10	55.10.10	Hoteller
55.10	55.10.20	Konferencecentre og kursusjendomme
55.20	55.20.00	Ferieboliger og andre indlogeringsfaciliteter til kortvarige ophold
55.30	55.30.00	Campingpladser
55.90	55.90.00	Andre overnatningsfaciliteter
68.31	68.31.20	Boliganvisning, ferieboligudlejning mv.
Restauranter m.v.		
56.10	56.10.10	Restauranter
56.10	56.10.20	Pizzeriaer, grillbarer, isbarer mv.
56.21	56.21.00	Event catering
56.29	56.29.00	Anden restaurationsvirksomhed
56.30	56.30.00	Café, værtshuse, diskoteker mv.
Transportvirksomheder		
49.10	49.10.00	Passagertransport med regional- eller fjerntog
49.31	49.31.10	Rutebuskørsel, by - og nærtrafik
49.31	49.31.20	S-togstrafik, metro og andre nærbaner
49.32	49.32.00	Taxikørsel
49.39	49.39.20	Turistkørsel og anden landpassagertransport
50.10	50.10.00	Sø - og kysttransport af passagerer
50.30	50.30.00	Transport af passagerer ad indre vandveje
51.10	51.10.10	Ruteflyvning
51.10	51.10.20	Charter/taxiflyvning
52.21	52.21.30	Drift af betalingsveje, - broer og tunneller *
77.11	77.11.00	Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer**
Rejse-service		
79.11	79.11.00	Rejsebureauer
79.12	79.12.00	Rejsearrangører
79.90	79.90.00	Andre reservationstjenesteydelser og tjenesteydelser i forbindelse hermed
Forlystelsesparker, museer m.v.		
91.02	91.02.00	Museer
91.03	91.03.00	Historiske monumenter og bygninger og lignende attraktioner
91.04	91.04.00	Botaniske og zoologiske haver samt naturreservater
93.11	93.11.00	Drift af sportsanlæg
93.19	93.19.00	Andre sportsaktiviteter
93.21	93.21.00	Forlystelsesparker o.l.
93.29	93.29.90	Andre forlystelser og fritidsaktiviteter
93.29	93.29.10	Lystbådehavne ***

Detailhandel og turisme relevante erhverv (aggregerede branchegrupper)

10.11-10.92		Fødevareindustrien
11.01-12.00		Fremstilling af drikkevarer og tobaksprodukter
19.20	19.20.00	Fremstilling af raffinerede mineralolieprodukter
13.00-33.00		Fremstillingsindustrien, for eksempel
	14.11.00	14.11.00 beklædningsartikler af læder
	15.20.00	15.20.00 fodtøj
	26.52.00	26.52.00 ure
46.11-46.90	46.11.00- 46.90.00	Alle erhverv i forbindelse med engroshandel detailhandel
47.11-47.99	47.11.10- 47.99.00	Alle erhverv i forbindelse med engroshandel
82.30	82.30.00	82.30 Organisering af kongresser, messer og udstillinger ****

Anm.: NACE: Nomenclature of activity of European Communities. DB07: Dansk Branchekode 2007

* under 'hjelpevirksomhed i forbindelse med transport.

** Under 'udlejning og leasing'.

*** Lystbådehavne var tidligere placeret i 'Rejseservice'.

**** Denne branche indgår kun i satellitregnskabet for mødeindustrien.

Reference: Danmarks Statistik, Dansk Branchekode 2007 - Kompendium.

6.4.2 Turismeprodukter

Kode i NRNR	Turismeprodukter
Overnatning:	
T551010	Hoteller
T551020	Konferencecentre, kursus ejendom
T552000	Ferieboliger og lign.
T553000	Campingpladser
T559000	Andre overnatningsfaciliteter
T683120	Boliganvisning, ferieboligudlejning mv.
Restaurant:	
T561000	Restauranter, pizzeriaer mv.
T562100	Event catering
T562900	Kantiner, anden restaurantvirksomheder
T563000	Caféer, værtshuse, diskoteker
Transport:	
T491000	Jernbaner, passagertransport
T493110	Rutebuskørsel, by og nærtrafik
T493120	Bus S-togstrafik, metro, nærbaner
T493920	Turistkørsel, landpassage transport
T501000	Sø - og kysttransport af passager
T503040	Transport ad indre vandveje
T511010	Ruteflyvning
T511020	Charter- og taxifyvning
T522130	Betalingsvej, - bro og - tunnel
T771100	Personbiludlejning
Rejse-service:	
T791100	Rejsebureauer
T791200	Rejsearrangører
T799000	Turistbureauer, mv.
Kultur	og forlystelser:
Q910200	Museer, offentligt ikke markeds mæssige
S910200	Museer, offentligt salg s indtægter
T910200	Museer, markeds mæssigt
T910400	Botaniske og zoologiske haver
T931100	Idræts anlæg, markeds mæssigt
T931900	Andre sportsaktiviteter
K930020	Driften egne forlystelser mv.
Q932100	Forlystelsesparker, offentligt ikke markeds mæssige
S932100	Forlystelsesparker, offentligt salg s indtægter
T932100	Forlystelsesparker o.l.
T932910	Lystbådehavne

Detailhandel (aggregerede produkter)

100010-100050	Fødevareindustrien
110000-120000	Drikkevare- og tobaksindustrien
190000	Benzin og andre brændselsprodukter
130000-330000	Fremstillingsindustrien
T460000-T470000	Detail- og engroshandelsavance
T823000-VAK82meet	Kongres- og messeudstilling*

Bemærkninger:

*Denne service-vare indgår kun i satellitregnskabet for mødeindustrien

Det skal i øvrigt bemærkes, at ikke alle turismeprodukter bliver produceret i turismebrancherne. Når turismeprodukterne i LINE-modellen bliver aggregeret bliver fx *produktet* 'Udlejning af sommerhuse' produceret af *branchen* 'Ejendomsmægler, bolig og husleje', der pga. størrelsen af den ikke-turismereleterede del af branchen er placeret i 'Andre brancher' i tabellerne i rapporten. Tilsvarende indgår *produktet* 'biludleje' (lokal transport) nu i *branchen* 'Erhvervs-service', der ligeledes er placeret i 'Andre brancher'.

6.5 Efterspørgselskilder

6.5.1 Kilder til antal overnatninger

Overnatning	Komplet Geografi	Dækning	Kilde	Producent	År	Usikkerhed
Hotel	Kommuner	Totaltælling min. 40 senge	Overnatningsstatistikken	Danmark Statistik*	2014	Lille
Feriecentre	Kommuner	Totaltælling min. 40 senge	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik	2014	Lille
Camping	Kommuner	Totaltælling min. 75 enheder	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik*	2014	Lille
Vandrerrhjem	Kommuner	Totaltælling af Danhostel medlemmer	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik	2014	Lille
Lystbådehavne (betalte)	Kommuner	Totaltælling (frivillig)	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik	2014	Lille
Feriehuse udlejet gennem udlejningsbureau	Landsdele	Totaltælling min. 25 disponible huse	Feriehusstatistikken	Danmarks Statistik*	2014	Lille
Krydstogt	Kommuner	Totaltælling	Havneanløbslister, og CCNs BREA analyse fra 2011	VisitDenmark, CNN/WOCO, Cruise Baltic	2011/2014	Lille
Bondegårds-ferie	Amter	Totaltælling medl. af DL	Indberetninger til Dansk Landboferie	Dansk Landboferie	2003	Medium
Eget feriehus	Amter	Stikprøve	Undersøgelsen af feriehusudlejningen i Danmark	Danmarks Statistik	2005	Medium
Lånt feriehus	Amter	Stikprøve	Sommerhusundersøgelsen	Danmarks Statistik	2014	Medium
Festival (overnattende)	Kommuner	Totaltælling	Indsamling	VisitDenmark	2008	Medium
Udenlandske endagsferierejsende	National	Stikprøve	Undersøgelse	Institut for grænseregionsforskning	2003	Stor
Danske endagsferierejsende	Amter	Stikprøve	Transportvaneundersøgelsen	DTU	2006-2010	Medium-Stor
Dansk endagsforretningsrejsende	National	Stikprøve	Transportvaneundersøgelsen	DTU	2006-2010	Medium-Stor
Udlændinges ophold hos familie og venner i Danmark	Amter	Stikprøve	Ferie- og Forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2005	Medium
Danskeres ophold v. familie og venner	Amter	Stikprøve	Ferie- og Forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2004	Medium

* VisitDenmark opregner for små enheder

Usikkerhed: Lille: Baseret på løbende statistik. Medium: Baseret på enkeltstående undersøgelse eller løbende undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen. Stor: Estimeret eller enkeltstående undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen.

6.5.2 Kilder til forbrug

Overnatningsform	Komplet Geografi	Kilde	Producent	År*	Usikkerhed
Hotel	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2014	Lille
Feriecentre	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2014	Lille
Camping	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2014	Lille
Vandrerrhjem	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2014	Lille
Lystbådehavne (betalte)	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2008	Lille
Feriehuse udlejet gennem udlejningsbureau	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2014	Lille
Krydstogt	krydstogts-kommuner	CCN analyse fra 2011 og VisitDenmark indsamling 2014.	WOCO/CNN	2011	Medium
Bondegårdsferie	Amter	Turistundersøgelsen	Dansk Landboferie	2003	Medium
Eget feriehus	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2006	Medium
Lånt feriehus	Amter	Turistundersøgelsen	Danmarks Statistik	2014	Medium
Festival (overnattende)	Kommuner	Indsamling	VisitDenmark	2002	Medium
Udenlandske endagsferie-rejsende	National	Undersøgelse	Institut for grænseforskning	2003	Stor
Danske endagsferie-rejsende	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2004	Stor
Dansk endagsforretningsrejsende	National	Beregnet fra udbudssiden	Danmarks Statistik	2006	Stor
Udlændinges ophold hos familie og venner i Danmark	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2005	Medium
Danskeres ophold familie og venner	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2005	Medium

*Opregnet til 2014-priser.

Usikkerhed: Lille: Baseret på løbende statistik. Medium: Baseret på enkeltstående undersøgelse eller løbende undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen. Stor: Estimeret eller enkeltstående undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen.

Appendiks 1. Turismen i kommunerne

Turismeforbrug og turismeandel, Region Hovedstaden 2014

	Turismeforbrug				Samlet udbud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeandel af samlet udbud pct.
	I alt	Kommercielle overnat- ningsformer	Ikke-kommer- cielle overnat- ningsformer mio. kr.	Endags- rejsende		
Hele regionen	37.830	18.438	5.610	13.782	1.868.407	2,0
Albertslund	213	48	80	85	26.836	0,8
Allerød	161	2	43	115	22.338	0,7
Ballerup	408	137	138	133	89.123	0,5
Bornholm	1.781	1.172	512	97	25.733	6,9
Brøndby	476	130	98	248	39.037	1,2
Dragør	163	56	41	66	4.126	4,0
Egedal	208	12	81	115	15.983	1,3
Fredensborg	415	51	61	302	21.863	1,9
Frederiksberg	692	369	29	293	51.703	1,3
Frederikssund	680	145	314	222	25.623	2,7
Furesø	367	64	71	232	18.893	1,9
Gentofte	882	206	200	476	102.233	0,9
Gladsaxe	313	6	179	128	86.736	0,4
Glostrup	291	109	64	119	33.224	0,9
Gribskov	1.365	411	677	277	18.195	7,5
Halsnæs	732	163	395	173	17.196	4,3
Helsingør	1.585	584	194	807	31.229	5,1
Herlev	237	39	80	118	25.612	0,9
Hillerød	804	189	98	518	40.422	2,0
Hvidovre	451	171	153	127	43.876	1,0
Høje-Taastrup	425	142	139	144	60.237	0,7
Hørsholm	391	99	51	241	20.752	1,9
Ishøj	186	72	61	53	11.112	1,7
København	21.560	12.869	1.271	7.421	849.033	2,5
Lyngby-Taarbæk	802	197	158	447	58.633	1,4
Rudersdal	716	243	164	309	42.255	1,7
Rødovre	288	48	108	132	20.761	1,4
Tårnby	1.194	702	116	377	59.669	2,0
Vallensbæk	42	1	35	6	5.974	0,7

Note: Kommercielle overnatningsformer: Hotel, camping, vandrerhjem, feriecenter, lystbådehavne, festival, bondegårde, krydstogt og lejet feriehus.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: Eget sommerhus, lånt sommerhus, familie/venner.

Turismeforbrug og turismeandel, Region Sjælland 2014

	I alt	Turismeforbrug			Samlet udbud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeandel af samlet udbud pct.
		Kommercielle overnat- ningsformer mio. kr.	Ikke-kommer- cielle overnat- ningsformer	Endags- rejsende		
Hele regionen	10.303	4.859	2.691	2.753	496.761	2,1
Faxe	294	156	66	72	17.896	1,6
Greve	262	61	60	140	25.117	1,0
Guldborgsund	1.269	780	284	205	32.190	3,9
Holbæk	415	122	181	112	34.351	1,2
Kalundborg	535	209	270	56	79.004	0,7
Køge	405	158	71	176	38.161	1,1
Lejre	234	66	72	96	13.339	1,8
Lolland	852	607	147	98	24.340	3,5
Næstved	700	279	149	272	38.705	1,8
Odsherred	1.273	523	644	105	18.853	6,8
Ringsted	344	150	64	130	23.153	1,5
Roskilde	1.499	760	107	632	53.754	2,8
Slagelse	906	419	236	252	46.440	2,0
Solrød	115	12	37	66	7.812	1,5
Sorø	283	94	57	132	12.795	2,2
Stevns	285	117	71	97	7.829	3,6
Vordingborg	631	344	176	112	23.023	2,7

Note: Kommercielle overnatningsformer: Hotel, camping, vandrerhjem, feriecenter, lystbådehavn, festival, bondegårde, krydstogt og lejet feriehus.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: Eget sommerhus, lånt sommerhus, familie/venner.

Turismeforbrug og turismeandel, Region Syddanmark 2014

	Turismeforbrug				Samlet udbud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeandel af samlet udbud pct.
	I alt	Kommercielle overnat- ningsformer mio. kr.	Ikke-kommer- cielle overnat- ningsformer	Endags- rejsende		
Hele regionen	19.100	10.409	2.830	5.860	960.264	2,0
Assens	338	161	93	84	24.718	1,4
Billund	1.344	907	11	426	41.420	3,2
Esbjerg	1.177	583	24	570	127.096	0,9
Fanø	484	386	80	19	1.723	28,1
Fredericia	769	294	118	357	77.348	1,0
Faaborg-Midtfyn	398	212	123	63	29.836	1,3
Haderslev	780	341	157	281	32.346	2,4
Kerteminde	252	128	80	44	14.788	1,7
Kolding	1.552	731	257	564	80.567	1,9
Langeland	520	427	74	20	6.972	7,5
Middelfart	884	430	99	356	25.394	3,5
Nordfyns	327	185	114	28	15.777	2,1
Nyborg	636	297	74	265	19.087	3,3
Odense	1.742	741	353	648	133.711	1,3
Svendborg	606	318	127	161	32.968	1,8
Sønderborg	1.279	622	220	436	60.676	2,1
Tønder	1.306	769	165	372	31.840	4,1
Varde	2.066	1714	223	129	38.119	5,4
Vejen	199	100	6	93	31.210	0,6
Vejle	1.638	739	279	620	80.607	2,0
Ærø	130	90	21	19	3.394	3,8
Aabenraa	673	234	134	305	50.667	1,3

Note: Kommercielle overnatningsformer: Hotel, camping, vandrerhjem, feriecenter, lystbådehavne, festival, bondegårde, krydstogt og lejet feriehus.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: Eget sommerhus, lånt sommerhus, familie/venner.

Turismeforbrug og turismeandel, Region Midtjylland 2014

	Turismeforbrug				Samlet udbud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeandel af samlet udbud pct.
	I alt	Kommercielle overnat- ningsformer mio. kr.	Ikke-kommer- cielle overnat- ningsformer	Endags- rejsende		
Hele regionen	16.495	9.052	3.380	4.063	1.035.099	1,6
Favrskov	152	34	77	42	32.917	0,5
Hedensted	520	259	151	111	33.162	1,6
Herning	1.205	534	126	546	70.486	1,7
Holstebro	815	453	154	207	46.671	1,7
Horsens	836	371	184	282	69.612	1,2
Ikast-Brande	265	112	59	93	69.119	0,4
Lemvig	530	403	99	27	23.393	2,3
Norrdjurs	781	426	235	119	23.063	3,4
Odder	338	175	114	50	9.421	3,6
Randers	525	204	154	167	55.080	1,0
Ringkøbing-Skjern	2.538	2.036	380	122	85.842	3,0
Samsø	183	128	49	6	2.635	6,9
Silkeborg	905	458	186	261	58.051	1,6
Skanderborg	663	389	99	175	45.810	1,4
Skive	590	270	169	151	31.773	1,9
Struer	243	125	74	44	15.833	1,5
Syddjurs	1.197	638	422	137	22.928	5,2
Viborg	559	268	101	190	78.010	0,7
Aarhus	3.650	1.770	547	1.333	261.292	1,4

Note: Kommercielle overnatningsformer: Hotel, camping, vandrerhjem, feriecenter, lystbådehavne, festival, bondegårde, krydstogt og lejet feriehus.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: Eget sommerhus, lånt sommerhus, familie/venner.

Turismeforbrug og turismeandel, Region Nordjylland 2014

	Turismeforbrug				Samlet udbud af varer og tjenester mio. kr.	Turismeandel af samlet udbud pct.
	I alt	Kommercielle overnat- ningsformer mio. kr.	Ikke-kommer- cielle overnat- ningsformer	Endags- rejsende		
Hele regionen	10.995	5.628	2.545	2.822	441.761	2,5
Brønderslev	307	79	91	137	19.968	1,5
Frederikshavn	1.927	1.243	320	364	49.914	3,9
Hjørring	1.618	992	386	240	50.241	3,2
Jammerbugt	1.561	865	383	313	22.170	7,0
Læsø	98	49	40	9	1.177	8,3
Mariagerfjord	556	235	202	120	33.806	1,6
Morsø	198	137	45	16	14.202	1,4
Rebild	364	131	68	165	16.607	2,2
Thisted	713	460	199	55	38.219	1,9
Vesthimmerland	548	214	158	175	27.186	2,0
Aalborg	3.105	1.224	653	1.228	168.269	1,8

Note: Kommercielle overnatningsformer: Hotel, camping, vandrerhjem, feriecenter, lystbådehavne, festival, bondegårde, krydstogt og lejet feriehus.

Ikke-kommercielle overnatningsformer: Eget sommerhus, lånt sommerhus, familie/venner.

Appendiks 2. Samlede antal overnatninger 2014 (1.000)

	Udlandet i		Belgien og				Græken-					Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
	I alt	Danmark	alt	Australien	Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	land	Holland					
Alle overnatninger og endagsbesøg	171.350	105.320	66.030	103	433	38	409	240	1.401	24	1.590	43	1.024	85	165	8.260
Alle overnatninger	112.417	63.727	48.690	103	433	38	409	240	1.401	24	1.590	43	1.024	85	165	6.770
Turistundersøgelsen 2014	50.571	25.258	25.313	83	129	38	64	199	226	24	1.034	43	287	85	165	2.772
Hotel-ferie	8.023	4.073	3.951	49	51	22	36	102	109	14	122	23	149	50	89	619
Hotel-forretning	6.497	3.772	2.726	27	35	14	24	61	66	9	90	17	98	32	71	360
Feriecentre	3.632	2.551	1.081	2	9	0	1	9	4	0	95	0	7	0	1	382
Camping	11.814	8.913	2.900	3	27	0	1	21	33	0	319	1	20	0	2	338
Vandrerhjem	1.054	723	331	2	7	1	1	6	13	0	14	1	13	2	2	45
Lejet feriehus	19.550	5.226	14.324	-	-	-	-	-	-	-	394	-	-	-	-	1.027
Andre/ældre undersøgelser	120.779	80.061	40.717	20	304	0	345	41	1.175	0	556	0	737	0	0	5.489
Lystbåde	968	499	470	0	1	-	0	2	1	-	32	-	0	-	-	23
Festival	1.051	865	186	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66
Bondegårde	244	199	45	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Krydstogt	647	11	635	20	0	0	28	0	23	0	8	0	47	0	0	0
Eget sommerhus	24.814	24.814	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lånt sommerhus	3.915	3.915	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Familie/venner	30.207	8.166	22.041	-	298	-	317	39	1.151	-	516	-	690	-	-	3.903
<i>Endagsturister - ferie</i>	<i>53.119</i>	<i>35.779</i>	<i>17.340</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>1.490</i>
<i>Endagsturister - forretning</i>	<i>5.814</i>	<i>5.814</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

	Polen		Portugal		Rusland		Schweiz		Spanien		Storbri-		Sverige		Sydkorea		Tyskland		USA		Østeuropa i		Europa i		Amerika i		Asien i		Andre	
Alle overnatninger og endagsbesøg	1.042	55	116	439	693	2.652	11.887	24	24.594	1.965	247	532	2.351	452	725	4.442														
Alle overnatninger	1.042	55	116	439	693	2.652	4.316	24	17.952	1.965	247	532	2.351	452	725	2.806														
Turistundersøgelsen 2014	138	55	108	211	164	734	1.974	24	14.484	491	73	197	532	69	219	693														
Hotel-ferie	46	15	60	95	92	368	646	14	356	265	33	76	249	35	111	55														
Hotel-forretning	36	12	37	55	54	286	414	8	235	206	23	64	219	28	93	49														
Feriecentre	12	17	3	5	4	19	299	0	152	8	1	12	25	4	5	2														
Camping	30	9	4	48	6	41	222	0	1.704	4	12	29	12	1	2	12														
Vandrerhjem	15	1	3	8	7	21	47	1	54	8	4	17	26	1	7	1														
Lejet feriehus	-	-	-	-	-	-	345	-	11.982	-	-	-	-	-	-	575														
Andre/ældre undersøgelser	904	0	8	228	529	1.918	9.914	0	10.109	1.475	174	335	1.819	383	506	3.749														
Lystbåde	5	-	0	3	0	7	69	-	320	1	1	0	0	-	-	4														
Festival	-	-	-	-	-	-	59	-	18	-	-	-	-	-	-	43														
Bondegårde	-	-	-	-	-	-	6	-	13	-	-	-	-	-	-	15														
Krydstogt	0	0	7	7	27	90	15	0	150	114	7	-	-	-	-	91														
Eget sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
Lånt sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														
Familie/venner	898	-	-	218	502	1.820	2.194	-	2.967	1.359	167	335	1.819	383	506	1.959														
<i>Endagsturister - ferie</i>	<i>0</i>	-	-	-	-	-	<i>7.572</i>	-	<i>6.641</i>	-	-	-	-	-	-	<i>1.637</i>														
<i>Endagsturister - forretning</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-														

Note: 1 endagsbesøg tæller for 1 overnatning.
0 = under 500 overnatninger.

Appendiks 3. Turisternes opholdslængder (gennemsnitlige antal overnatninger)

	Udlandet i			Belgien og				Græken-							Norge	
	I alt	Danmark	alt	Australien	Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	land	Holland	Irland	Italien	Japan		Kina
Alle o.former og endagsbesøg	2,0	1,9	2,4	2,0	3,3	2,6	4,4	2,9	5,0	2,6	4,5	2,7	3,9	4,1	4,1	2,5
Alle overnatningsformer	4,5	4,4	4,7	2,0	3,3	2,6	4,4	2,9	5,0	2,6	4,5	2,7	3,9	4,1	4,1	3,8
Turistundersøgelsen 2014	4,2	3,7	4,9	2,6	2,7	2,6	3,1	2,7	3,0	2,6	4,9	2,7	2,8	4,1	4,1	3,8
Hotel-ferie	2,3	2,1	2,6	2,7	2,6	2,6	3,3	2,7	2,9	2,6	3,1	2,6	2,9	3,8	3,7	2,1
Hotel-forretning	2,4	2,3	2,5	2,5	2,1	2,5	2,8	2,2	2,6	2,5	2,4	2,8	2,5	4,8	4,9	2,3
Feriecentre	3,7	3,6	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	6,8	4,0	4,0	4,0	4,0	3,7
Camping	5,5	6,0	4,3	4,3	4,2	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,5	4,3	4,3	4,3	4,3	4,7
Vandrerhjem	2,4	2,3	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	3,2	2,7	2,1	2,7	2,7	2,7	2,7	3,4
Lejet feriehus	9,2	7,1	10,2	10,2	10,6	10,2	10,2	10,2	12,0	10,2	9,0	10,2	10,2	10,2	10,2	10,3
Andre/ældre undersøgelser	1,7	1,6	1,8	1,0	3,7	1,0	4,7	5,2	5,7	1,0	4,0	1,0	4,5	1,0	1,0	2,2
Lystbåde	3,8	3,3	4,6	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	10,6	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Festival	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Bondegårde	1,9	1,8	2,4	3,2	1,5	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	2,9
Krydstogt	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Eget sommerhus	6,0	6,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lånt sommerhus	8,0	8,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Familie/venner	4,3	3,1	5,0	5,0	3,8	5,0	7,0	5,3	6,3	5,0	4,0	5,0	6,0	6,9	5,0	3,8
<i>Endagsturister - ferie</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
<i>Endagsturister - forretning</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>

	Storbri-										Østeuropa i		Europa i	Amerika i	Asien i	Andre
	Polen	Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	tannien	Sverige	Sydkorea	Tyskland	USA	Østtrig	øvrigt	øvrigt	øvrigt	øvrigt	lande
Alle o.former og endagsbesøg	9,3	3,1	3,0	3,0	4,0	3,6	1,3	2,6	2,6	3,9	3,7	4,2	6,6	6,6	4,3	2,1
Alle overnatningsformer	9,3	3,1	3,0	3,0	4,0	3,6	2,9	2,6	6,6	3,9	3,7	4,2	6,6	6,6	4,3	5,8
Turistundersøgelsen 2014	3,0	3,1	3,4	2,7	2,8	2,7	2,5	2,6	7,7	3,4	2,8	3,3	3,6	2,6	4,0	7,5
Hotel-ferie	2,6	2,6	3,7	3,0	3,1	3,0	1,9	2,6	2,3	3,0	2,6	4,2	4,5	2,6	3,6	2,6
Hotel-forretning	2,7	2,5	3,1	2,3	2,3	2,1	1,9	2,5	1,9	4,1	2,5	2,5	2,9	2,5	4,9	4,3
Feriecentre	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	2,9	4,0	5,8	4,0	4,0	4,0	6,9	4,0	4,0	4,0
Camping	4,3	4,3	4,3	2,7	4,3	6,1	3,7	4,3	4,5	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Vandrerhjem	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	3,6	1,6	2,7	2,2	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Lejet feriehus	10,2	10,2	10,2	13,0	10,2	10,2	9,0	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2
Andre/ældre undersøgelser	13,7	1,0	1,0	3,4	4,5	4,1	1,2	1,0	1,3	4,0	4,4	5,0	8,7	9,0	4,5	1,8
Lystbåde	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	2,0	3,3	6,6	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Festival	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Bondegårde	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	2,0	3,2	2,3	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Krydstogt	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Eget sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lånt sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Familie/venner	14,0	5,0	5,0	3,7	5,6	4,8	3,5	5,0	4,6	5,4	5,1	5,0	8,7	9,0	4,5	6,9
<i>Endagsturister - ferie</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
<i>Endagsturister - forretning</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>

Note: Opholdslængderne beregnet vha. turistundersøgelsen (Hotel, feriecentre, camping, vandrerhjem og lejet feriehus) kræver minimum 20 obs. per nationalitet per overnatningsform.

Er dette ikke opfyldt bruges gennemsnittet for udlandet i alt.

Kilder: Se afsnit 6.5.

Appendiks 4. Antal ankomster 2014 (1.000)

	Udlandet i				Belgien og				Græken-							
	I alt	Danmark	alt	Australien	Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	land	Holland	Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
Alle o.former og endagsbesøg	83.932	56.213	27.719	51	129	15	93	83	283	9	352	16	265	21	40	3.277
Alle overnatningsformer	24.999	14.620	10.379	51	129	15	93	83	283	9	352	16	265	21	40	1.787
Turistundersøgelsen 2014	12.002	6.872	5.130	31	47	15	20	75	76	9	212	16	103	21	40	734
Hotel-ferie	3.495	1.967	1.527	18	20	9	11	37	38	5	39	9	52	13	24	289
Hotel-forretning	2.778	1.664	1.114	11	17	5	9	28	25	4	38	6	40	7	14	156
Feriecentre	987	703	284	0	2	0	0	2	1	0	14	0	2	0	0	104
Camping	2.140	1.485	655	1	6	0	0	5	8	0	71	0	5	0	0	72
Vandrerhjem	450	315	135	1	2	1	1	2	4	0	7	0	5	1	1	13
Lejet feriehus	2.153	737	1.415	-	-	-	-	-	-	-	44	-	-	-	-	100
Andre/ældre undersøgelser	71.930	49.341	22.590	20	82	0	73	8	206	0	140	0	162	0	0	2.543
Lystbåde	252	151	101	0	0	-	0	1	0	-	3	-	0	-	-	7
Festival	263	216	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
Bondegårde	129	111	19	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Krydstogt	647	11	635	20	0	0	28	0	23	0	8	0	47	0	0	0
Eget sommerhus	4.136	4.136	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lånt sommerhus	489	489	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Familie/venner	7.082	2.634	4.448	-	78	-	45	7	183	-	129	-	115	-	-	1.027
Endagsturister - ferie	53.119	35.779	17.340	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.490
Endagsturister - forretning	5.814	5.814	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

	Storbri-											Østeuropa i		Europa i		Amerika i		Asien i		Andre lande
	Polen	Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	tannien	Sverige	Sydkorea	Tyskland	USA	Østrig	øvrigt	øvrigt	øvrigt	øvrigt	øvrigt	øvrigt			
Alle o.former og endagsbesøg	112	18	39	144	175	746	9.052	9	9.376	509	66	126	356	69	167	2.121				
Alle overnatningsformer	112	18	39	144	175	746	1.480	9	2.735	509	66	126	356	69	167	484				
Turistundersøgelsen 2014	46	18	31	78	58	274	786	9	1.881	143	26	59	147	26	55	92				
Hotel-ferie	17	6	16	32	29	123	337	6	157	88	13	18	56	13	31	21				
Hotel-forretning	13	5	12	24	23	134	217	3	121	50	9	25	75	11	19	11				
Feriecentre	3	4	1	1	1	5	104	0	26	2	0	3	4	1	1	0				
Camping	7	2	1	18	1	7	60	0	375	1	3	7	3	0	0	3				
Vandrerhjem	5	1	1	3	3	6	30	0	25	3	1	6	10	0	3	0				
Lejet feriehus	-	-	-	-	-	-	39	-	1.177	-	-	-	-	-	-	57				
Andre/ældre undersøgelser	66	0	7	67	117	472	8.266	0	7.495	366	40	67	209	43	113	2.028				
Lystbåde	1	-	0	1	0	2	34	-	49	0	0	0	0	-	-	1				
Festival	-	-	-	-	-	-	15	-	4	-	-	-	-	-	-	11				
Bondegårde	-	-	-	-	-	-	3	-	6	-	-	-	-	-	-	5				
Krydstogt	0	0	7	7	27	90	15	0	150	114	7	-	-	-	-	91				
Eget sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Lånt sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
Familie/venner	64	-	-	59	90	379	627	-	645	252	33	67	209	43	113	284				
Endagsturister - ferie	0	-	-	-	-	-	7.572	-	6.641	-	-	-	-	-	-	1.637				
Endagsturister - forretning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				

Note: Opholdslængderne beregnet vha. turistundersøgelsen (Hotel, feriecentre, camping, vandrerhjem og lejet feriehus) kræver minimum 20 obs. per nationalitet per overnatningsform.

Er dette ikke opfyldt bruges gennemsnittet for udlandet i alt.

0 = under 500 ankomster.

Kilder: Se afsnit 6.5.

Appendiks 5. Gennemsnitlig gruppestørrelse (økonomisk rejsegruppe, antal personer)

	I alt	Danmark	Udlandet i alt	Australien	Belgien og Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	Grækenland	Holland	Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
Alle o.former og endagsbesøg																
Alle overnatningsformer																
Turistundersøgelsen 2014	2,2	2,1	2,2	-	-	-	-	-	-	-	2,2	-	-	-	-	2,4
Hotel-ferie	1,8	1,9	1,6	1,9	-	-	1,5	2,1	1,4	-	1,6	-	1,4	1,8	1,6	1,8
Hotel-forretning	1,1	1,1	1,1	-	1,0	-	1,1	1,2	1,1	-	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Feriecentre	2,4	2,4	2,5	-	-	-	-	-	-	-	2,3	-	-	-	-	3,1
Camping	2,2	2,3	2,0	-	1,7	-	-	-	-	-	2,0	-	-	-	-	1,9
Vandrerhjem	1,6	1,7	1,4	-	-	-	-	-	1,3	-	1,4	-	-	-	-	1,4
Lejet feriehus	2,7	2,7	2,6	-	3,4	-	-	-	3,6	-	2,8	-	-	-	-	3,2
Andre/ældre undersøgelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lystbåde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Festival	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bondegårde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krydstogt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eget sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lånt sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Familie/venner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - ferie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - forretning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

	Polen	Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	Storbritannien	Sverige	Sydkorea	Tyskland	USA	Øst- og Østrig	Østeuropa i øvrigt	Europa i øvrigt	Amerika i øvrigt	Asien i øvrigt	Andre lande
Alle o.former og endagsbesøg																
Alle overnatningsformer																
Turistundersøgelsen 2014	-	-	-	-	-	-	1,9	-	2,4	1,3	-	-	-	-	-	-
Hotel-ferie	-	-	1,5	1,5	1,6	1,7	1,6	-	1,5	1,6	-	1,6	1,6	-	1,7	-
Hotel-forretning	1,0	-	1,1	1,1	1,0	1,0	1,1	-	1,1	1,1	-	1,0	1,1	-	1,0	1,1
Feriecentre	-	-	-	-	-	-	2,4	-	1,8	-	-	-	2,4	-	-	-
Camping	-	-	-	2,0	-	2,0	2,1	-	2,0	-	-	-	-	-	-	-
Vandrerhjem	-	-	-	-	-	1,2	1,4	-	1,4	-	-	-	-	-	-	-
Lejet feriehus	-	-	-	2,4	-	-	2,8	-	2,6	-	-	-	-	-	-	-
Andre/ældre undersøgelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lystbåde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Festival	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bondegårde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krydstogt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eget sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lånt sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Familie/venner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - ferie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - forretning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Note: Rejsegruppestørrelserne beregnet vha. turistundersøgelsen (Hotel, feriecentre, camping, vandrerhjem og lejet feriehus) kræver minimum 20 obs. per nationalitet per overnatningsform.

Kilde: VisitDenmarks Turistundersøgelse 2014.

Appendiks 6. Turisternes døgnforbrug (kr., afrundet)

	Udlandet i		Belgien og				Græken-					Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
	I alt	Danmark	alt	Australien	Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	land	Holland					
Alle overnatninger og endagsbesøg																
Alle overnatninger																
Turistundersøgelsen 2014	850	800	850	-	-	-	-	-	-	-	700	-	-	-	-	1.200
Hotel-ferie	1.550	1.300	1.800	-	-	-	-	1.150	1.950	-	1.550	-	2.150	-	-	2.000
Hotel-forretning	1.900	1.750	2.150	-	2.300	-	2.300	2.200	2.200	-	1.850	2.150	2.100	2.350	1.950	1.950
Feriecentre	700	700	800	-	-	-	-	-	-	-	500	-	-	-	-	926
Camping	400	350	450	-	-	-	-	-	-	-	450	-	-	-	-	715
Vandrerhjem	1.000	1.000	1.050	-	-	-	-	-	800	-	1.150	-	-	-	-	787
Lejet feriehus	450	500	450	-	600	-	-	-	600	-	450	-	-	-	-	728
Andre/ældre undersøgelser																
Lystbåde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Festival	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bondegårde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krydstogt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eget sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lånt sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Familie/venner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - ferie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - forretning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

	Polen		Portugal	Rusland	Schweiz	Storbri-			Tyskland	USA	Østbrig	Østeuropa i øvrigt	Europa i øvrigt	Amerika i øvrigt	Asien i øvrigt	Andre lande
						Spanien	tannien	Sverige								
Alle overnatninger og endagsbesøg																
Alle overnatninger																
Turistundersøgelsen 2014	-	-	-	-	-	-	-	1.350	-	450	-	-	-	-	-	-
Hotel-ferie	-	-	1.950	2.550	1.900	1.650	1.950	-	1.550	1.450	-	-	2.050	-	3.900	-
Hotel-forretning	1.600	-	2.700	2.350	2.000	2.150	1.950	-	2.000	2.450	-	1.950	1.850	-	2.400	2.300
Feriecentre	-	-	-	-	-	-	850	-	550	-	-	-	-	-	-	-
Camping	-	-	-	500	-	500	600	-	350	-	-	-	-	-	-	-
Vandrerhjem	-	-	-	-	-	1.750	1.200	-	950	-	-	-	-	-	-	-
Lejet feriehus	-	-	-	600	-	-	550	-	400	-	-	-	-	-	-	-
Andre/ældre undersøgelser																
Lystbåde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Festival	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bondegårde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krydstogt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eget sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lånt sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Familie/venner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - ferie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - forretning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Note: Døgnforbrug kræver minimum 20 obs. per nationalitet per overnatningsform. Læs evt. mere i afsnit 6 om metoden bag de anvendte regionale døgnforbrug til beregning af turismeomsætning.

Kilde: VisitDenmarks Turistundersøgelse 2014.

Appendiks 7. Gruppetøgnforbrug (kr., afrundet)

	Udlandet i		Belgien og				Græken-									
	I alt	Danmark	alt	Australien	Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	land	Holland	Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
Alle o.former og endagsbesøg																
Alle overnatningsformer																
Turistundersøgelsen 2014	1.800	1.700	1.900	-	-	-	-	-	-	-	1.550	-	-	-	-	2.850
Hotel-ferie	2.750	2.450	2.950	-	-	-	-	2.500	2.600	-	2.400	-	3.100	-	-	3.650
Hotel-forretning	2.100	1.950	2.300	-	2.400	-	2.550	2.600	2.400	-	1.950	2.300	2.350	2.450	2.200	2.100
Feriecentre	1.700	1.650	1.950	-	-	-	-	-	-	-	1.150	-	-	-	-	2.900
Camping	800	800	850	-	-	-	-	-	-	-	850	-	-	-	-	1.350
Vandrerhjem	1.650	1.700	1.400	-	-	-	-	-	1.050	-	1.650	-	-	-	-	1.100
Lejet feriehus	1.250	1.350	1.200	-	2.050	-	-	-	2.200	-	1.250	-	-	-	-	2.300
Andre/ældre undersøgelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lystbåde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Festival	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bondegårde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krydstogt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eget sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lånt sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Familie/venner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - ferie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - forretning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

	Storbri-										Østeuropa i		Europa i		Amerika i		Asien i		Andre lande
	Polen	Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	tannien	Sverige	Sydkorea	Tyskland	USA	Østrig	øvrigt	øvrigt	øvrigt	øvrigt	øvrigt	øvrigt		
Alle o.former og endagsbesøg																			
Alle overnatningsformer																			
Turistundersøgelsen 2014	-	-	-	-	-	-	2.550	-	1.150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Hotel-ferie	-	-	2.850	3.950	3.100	2.800	3.100	-	2.300	2.350	-	-	3.300	-	6.650	-	-	-	
Hotel-forretning	1.650	-	2.900	2.550	2.050	2.250	2.100	-	2.150	2.650	-	2.000	2.000	-	2.500	2.400	-	-	
Feriecentre	-	-	-	-	-	-	2.000	-	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Camping	-	-	-	1.050	-	1.000	1.200	-	700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Vandrerhjem	-	-	-	-	-	2.150	1.650	-	1.350	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lejet feriehus	-	-	-	1.450	-	-	1.550	-	1.100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Andre/ældre undersøgelser	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lystbåde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Festival	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bondegårde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Krydstogt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Eget sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Lånt sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Familie/venner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Endagsturister - ferie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Endagsturister - forretning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Note: Døgnforbrug og økonomisk rejsegruppe kræver minimum 20 obs. per nationalitet per overnatningsform. Læs evt. mere i afsnit 6 om metoden bag de anvendte regionale døgnforbrug til beregning af turismeomsætning.

Kilde: VisitDenmarks Turistundersøgelse 2014.

Appendiks 8. Opholdsforbrug per gruppe (kr., afrundet)

	Udlandet i			Belgien og					Græken-							
	I alt	Danmark	alt	Australien	Luxembourg	Brasilien	Canada	Finland	Frankrig	land	Holland	Irland	Italien	Japan	Kina	Norge
Alle o.former og endagsbesøg																
Alle overnatningsformer																
Turistundersøgelsen 2014	7.550	6.250	9.450	-	-	-	-	-	-	-	7.550	-	-	-	-	10.850
Hotel-ferie	6.350	5.100	7.750	-	-	-	-	6.750	7.500	-	7.450	-	8.800	-	-	7.850
Hotel-forretning	4.950	4.450	5.650	-	5.050	-	7.300	5.650	6.300	-	4.550	6.500	5.750	11.700	10.750	4.850
Feriecentre	6.400	5.950	7.800	-	-	-	-	-	-	-	7.800	-	-	-	-	10.650
Camping	4.500	4.900	3.750	-	-	-	-	-	-	-	3.900	-	-	-	-	6.400
Vandrerrhjem	3.950	3.950	3.900	-	-	-	-	-	3.300	-	3.400	-	-	-	-	3.650
Lejet feriehus	11.300	9.700	12.000	-	21.550	-	-	-	26.100	-	11.250	-	-	-	-	23.550
Andre/ældre undersøgelser																
Lystbåde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Festival	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bondegårde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krydstogt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eget sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lånt sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Familie/venner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - ferie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - forretning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

	Storbri-					Østeuropa i				Europa i		Amerika i		Asien i		Andre lande
	Polen	Portugal	Rusland	Schweiz	Spanien	tannien	Sverige	Sydkorea	Tyskland	USA	Østrig	øvrigt	øvrigt	øvrigt	øvrigt	
Alle o.former og endagsbesøg																
Alle overnatningsformer																
Turistundersøgelsen 2014	-	-	-	-	-	-	6.400	-	8.800	-	-	-	-	-	-	-
Hotel-ferie	-	-	10.500	11.850	9.650	8.350	5.950	-	5.200	7.100	-	-	-	14.650	-	23.550
Hotel-forretning	4.550	-	8.900	6.000	4.750	4.850	3.950	-	4.200	10.850	-	5.000	5.900	-	12.150	10.450
Feriecentre	-	-	-	-	-	-	5.750	-	5.850	-	-	-	-	-	-	-
Camping	-	-	-	2.800	-	6.250	4.500	-	3.150	-	-	-	-	-	-	-
Vandrerrhjem	-	-	-	-	-	7.700	2.600	-	2.900	-	-	-	-	-	-	-
Lejet feriehus	-	-	-	18.950	-	-	13.700	-	10.950	-	-	-	-	-	-	-
Andre/ældre undersøgelser																
Lystbåde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Festival	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bondegårde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Krydstogt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Eget sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lånt sommerhus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Familie/venner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - ferie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Endagsturister - forretning	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Note: Døgnforbrug og økonomisk rejsegruppe kræver minimum 20 obs. per nationalitet per overnatningsform. For opholdslængderne er der per overnatningsform brugt et gennemsnit for udlandet i alt, hvis kravet om 20 obs. ikke er opfyldt. Læs evt. mere i afsnit 6 om metoden bag de anvendte regionale døgnforbrug til beregning af turismeomsætning.

Kilde: VisitDenmarks Turistundersøgelse 2014.

Appendiks 9. Turisternes døgnforbrug fordelt på produkter (pct. andele)

Udlandet i alt

	I alt	Hotel - ferie	Hotel - forretning	Ferie- centre	Camping	Vandrer- hjem	Lejet feriehus	Lystbåde	Festival	Bonde- gårde	Krydstogt	Eget feriehus	Lånt sommerhus	Familie/ venner	Endagsturister - ferie	Endagsturister - forretning
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	-	-	100	100	-
Turismeprodukter	43	65	82	52	60	67	23	17	14	46	24	-	-	29	21	-
Overnatning	15	22	46	5	44	24	11	0	8	35	0	-	-	0	0	-
Restaurant	18	24	24	21	10	15	8	14	0	9	12	-	-	23	16	-
Lokaltransport	6	9	12	12	3	22	3	2	2	2	2	-	-	6	4	-
Rejseservice	2	8	0	12	2	5	0	0	0	0	0	-	-	0	0	-
Kultur og forlystelser	1	1	0	2	1	1	1	1	4	0	10	-	-	1	1	-
Detailhandel	34	26	12	37	31	23	26	59	64	39	16	-	-	44	61	-
Føde- og drikkevarer samt tobak	16	3	1	16	12	4	11	26	38	13	0	-	-	24	42	-
Benzin og andet brændstof	4	2	5	9	13	12	6	4	19	16	0	-	-	2	2	-
Andet	14	20	6	12	5	6	8	29	7	9	16	-	-	17	17	-
Andre produkter	24	10	6	12	9	10	51	24	22	15	60	-	-	27	18	-
Teater, bibliotek og andre kulturelle tjenester	2	3	1	3	2	2	2	1	9	0	23	-	-	1	2	-
Udgivelse, tv/film, musik/radio	1	1	0	1	1	1	1	2	2	0	6	-	-	1	1	-
Andre	21	6	5	7	6	7	49	22	12	15	31	-	-	24	15	-

Danmark

I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Turismeprodukter	57	65	99	34	39	55	26	11	30	79	24	16	23	19	32	98
Overnatning	13	30	48	7	20	21	16	0	9	76	0	2	2	0	0	0
Restaurant	12	19	5	20	12	16	7	8	10	3	13	9	17	12	25	3
Lokaltransport	26	5	42	3	3	15	2	2	1	0	1	3	2	4	1	86
Rejseservice	3	10	3	3	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Kultur og forlystelser	2	1	1	1	1	1	1	1	9	0	10	2	2	3	7	0
Detailhandel	26	26	0	52	46	35	25	59	25	18	17	62	59	58	34	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	10	3	0	26	24	4	12	22	8	5	0	36	30	19	6	0
Benzin og andet brændstof	11	16	0	17	13	21	7	5	13	12	0	10	15	26	25	0
Andet	5	8	0	9	8	10	6	32	4	1	17	16	13	13	3	0
Andre produkter	17	9	1	14	15	10	49	30	45	2	59	22	18	23	34	2
Teater, bibliotek og andre kulturelle tjenester	4	2	0	3	2	2	2	0	20	0	23	4	5	6	15	0
Udgivelse, tv/film, musik/radio	1	1	0	1	1	1	1	2	5	0	6	1	2	2	4	0
Andre	11	6	1	9	12	7	46	28	20	2	30	17	12	16	15	2

Appendiks 10. Officielle TSA tabeller

TSA tabel 1. Indgående turismeforbrug (udlændinge)

(2014, mio. kr.)	Endagsturister	Overnattende turister	Turister i alt
A. Turismespecifikke produkter	5.119	23.301	28.419
A.1 Turismeprodukter	1.307	14.538	15.845
Overnatning	0	5.698	5.698
Restaurant	1.018	5.614	6.631
Lokaltransport	245	2.137	2.382
Rejseservice	0	786	786
Kultur og forlystelser	45	303	348
A.2 Turismeforbundne produkter	3.812	8.763	12.575
Føde- og drikkevarer samt tobak	2.597	3.323	5.920
Benzin og andet brændstof	142	1.420	1.562
Andet	1.073	4.020	5.093
B. Ikke-turismespecifikke produkter	1.129	7.695	8.824
I alt	6.247	30.996	37.243

TSA tabel 2. Indenlandsk turismeforbrug (danskere)

(2014, mio. kr.)	Endagsturister	Overnattende turister	Turister i alt
A. Turismespecifikke produkter	19.074	28.633	47.707
A.1 Turismeprodukter	15.458	17.291	32.749
Overnatning	0	7.584	7.584
Restaurant	3.079	3.756	6.835
Lokaltransport	10.625	4.507	15.132
Rejseservice	970	973	1.943
Kultur og forlystelser	784	472	1.256
A.2 Turismeforbundne produkter	3.616	11.342	14.958
Føde- og drikkevarer samt tobak	604	4.955	5.560
Benzin og andet brændstof	2.699	3.583	6.282
Andet	312	2.804	3.116
B. Ikke-turismespecifikke produkter	3.959	5.814	9.773
I alt	23.033	34.447	57.480

TSA tabel 3. Udgående turismeforbrug (danskere i udlandet)

(2014, mio. kr.)	Endagsturister	Overnattende turister	Turister i alt
A. Turismespecifikke produkter	-	-	-
A.1 Turismeprodukter	-	-	-
Overnatning	-	-	-
Restaurant	-	-	-
Lokaltransport	-	-	-
Rejse-service	-	-	-
Kultur og forlystelser	-	-	-
A.2 Turismeforbundne produkter	-	-	-
Føde- og drikkevarer samt tobak	-	-	-
Benzin og andet brændstof	-	-	-
Andet	-	-	-
B. Ikke-turismespecifikke produkter	-	-	-
I alt	-	-	57.155

Kilde: Betalingsbalancens rejsepost, www.statistikbanken.dk/bb3. Danmarks Statistik.

TSA tabel 4. Intern turisme (dansk + udenlandsk turismeforbrug i Danmark)

(2014, mio. kr.)	Indgående turismeforbrug (tabel 1)	Indenlandsk turismeforbrug (tabel 2)	Intern turisme (tabel1+2)
A. Turismespecifikke produkter	28.419	47.707	76.126
A.1 Turismeprodukter	15.845	32.749	48.594
Overnatning	5.698	7.584	13.282
Restaurant	6.631	6.835	13.466
Lokaltransport	2.382	15.132	17.514
Rejse-service	786	1.943	2.729
Kultur og forlystelser	348	1.256	1.604
A.2 Turismeforbundne produkter	12.575	14.958	27.533
Føde- og drikkevarer samt tobak	5.920	5.560	11.480
Benzin og andet brændstof	1.562	6.282	7.844
Andet	5.093	3.116	8.209
B. Ikke-turismespecifikke produkter	8.824	9.773	18.597
I alt	37.243	57.480	94.723

TSA tabel 5. Produktion i turismespecifikke brancher

(2014, mio. kr.)	Turisme-specifikke brancher	Turisme-forbundne brancher	Andre brancher	Total indenlandsk produktion (i basispriser)
A. Turismespecifikke produkter	152.282	1.079.210	63.143	1.294.635
A.1 Turismekarakteristiske produkter	150.480	0	50.383	200.863
Overnatning	12.243	0	1.493	13.736
Restaurant	47.794	0	0	47.794
Lokaltransport	64.772	0	48.890	113.662
Rejseservice	14.876	0	0	14.876
Kultur og forlystelser	10.795	0	0	10.795
A.2 Turismeforbundne produkter	1.802	1.079.210	12.760	1.093.773
Føde- og drikkevarer samt tobak	0	154.481	93	154.575
Benzin og andet brændstof	0	85.944	0	85.944
Andet	1.802	838.785	12.667	853.254
B. Ikke-turismespecifikke produkter	220.457	20.902	1.959.606	2.200.965
I alt	372.739	1.100.112	2.022.749	3.495.601
- Forbrug i produktion	279.065	635.471	877.590	1.792.126
Bruttoværditilvæksten i basispriser	93.674	464.641	1.145.160	1.703.475

Anm: 1) Andre branchers produktion kan tilskrives udlejning af sommerhuse, de produceres af branchen 'Ejendomsmægler, bolig og husleje'. 2) Andre branchers produktion af lokaltransport kan tilskrives biludleje, der produceres af branchen 'Erhvervs-service'.

TSA tabel 6. Udbud og efterspørgsel

(2014, mio. kr.)	Turisme- specifikke brancher	Turisme- forbundne brancher	Andre brancher	Total indenlandsk produktion (i basispriser)	Import	Skatter og subsidiær	Total indenlandsk udbud (i markedspriser)	Internt turisme- forbrug (tabel 4)	Turisme-andel af udbuddet
A. Turismespecifikke produkter	152.282	1.079.210	63.143	1.294.635	604.985	374.083	2.273.704	76.126	3,3%
A.1 Turismekaraktistiske produkter	150.480	0	50.383	200.863	20.967	6.003	227.833	48.594	21,3%
Overnatning	12.243	0	1.493	13.736	0	2.961	16.697	13.282	79,5%
Restaurant	47.794	0	0	47.794	0	8.265	56.059	13.466	24,0%
Lokaltransport	64.772	0	48.890	113.662	20.961	-6.480	128.144	17.514	13,7%
Rejse-service	14.876	0	0	14.876	0	23	14.899	2.729	18,3%
Kultur og forlystelser	10.795	0	0	10.795	7	1.233	12.034	1.604	13,3%
A.2 Turismeforbundne produkter	1.802	1.079.210	12.760	1.093.773	584.017	368.081	2.045.871	27.533	1,3%
Føde- og drikkevarer samt tobak	0	154.481	93	154.575	70.167	84.553	309.294	11.480	3,7%
Benzin og andet brændstof	0	85.944	0	85.944	85.229	34.750	205.922	7.844	3,8%
Andet	1.802	838.785	12.667	853.254	428.622	248.778	1.530.654	8.209	0,5%
B. Ikke-turismespecifikke produkter	220.457	20.902	1.959.606	2.200.965	248.924	139.386	2.589.275	18.597	0,7%
I alt	372.739	1.100.112	2.022.749	3.495.601	853.909	513.469	4.862.979	94.723	1,9%
- Forbrug i produktion	267.822	627.890	919.637	1.815.349					
Bruttoværditilvæksten i basispriser	104.917	472.222	1.103.112	1.680.251					

Anm: 1) Andre branchers produktion kan tilskrives udlejning af sommerhuse, de produceres af branchen 'Ejendoms-mægler, bolig og husleje'. 2) Andre branchers produktion af lokaltransport kan tilskrives biludleje, der produceres af branchen 'Erhvervsservice'.

TSA tabel 7. Beskæftigelsen i turismespecifikke brancher, 2014

	Beskæftige (RAS)			Årsværk				
	Mænd	Kvinder	I alt	Lønmodtagere	Selvstændige	I alt		
						Mænd	Kvinder	Begge køn
Hoteller mm.	8.000	10.209	18.210	17.818	765	8.164	10.418	18.582
Restauranter	38.350	39.486	77.835	89.870	7.543	47.995	49.417	97.413
Transport	37.867	10.015	47.882	52.116	3.193	43.740	11.569	55.309
Regional og fjerntog	4.855	1.641	6.495	6.493	-	4.853	1.640	6.493
S-tog, bus og taxi	21.083	3.818	24.901	22.231	3.135	21.476	3.889	25.365
Skibsfart	9.303	2.800	12.103	18.509	42	14.259	4.291	18.550
Luftfart	2.626	1.757	4.383	4.884	16	2.936	1.964	4.900
Rejse-service	2.101	3.016	5.117	5.675	219	2.420	3.474	5.894
Kultur, forlystelser og sport	25.312	25.734	51.046	52.146	3.522	27.605	28.064	55.669
I alt	111.630	88.460	200.090	217.625	15.241	129.915	102.951	232.866

Anm.: Kønsfordelingen i årsværksstatistikken er baseret på RAS-statistikken.

Anm.: Der er tale om foreløbige tal fra LINE-modellen

Anm.: Tallene for skibsfart indeholder også godstransport og ikke kun passagertransport.

TSA tabel 8 (private investeringer) udarbejdes endnu ikke i Danmark.

TSA tabel 9. Det offentlige forbrug på turismen

	2014
	mio. kr.
I alt	629
<i>Heraf:</i>	
Staten	115
<i>Heraf VisitDenmark midler:</i>	115
VisitDenmark-basisfinansiering	113
OGM-midler til VisitDenmark	0
Øvrige midler	2
Regionerne	146
Kommunerne (konto 6.48.62)	369

Note: Se særskilte noter afsnit 5.1-5.3

Kilder: Særudtræk fra Danmarks Statistik, VisitDenmarks regnskaber og Danske Regioner

10A Ankomster og overnatninger

(2014, 1.000)	Udlændinge			Danskere i Danmark			Danskere i udlandet		
	Overnattende turister	Endags- rejsende	I alt	Overnattende turister	Endags- rejsende	I alt	Overnattende turister	Endags- rejsende	I alt
Ankomster	10.379	17.340	27.719	14.620	41.593	14.620	8.528	n/a	n/a
Overnatninger	48.690	-	48.690	63.727	-	63.727	55.173*	-	55.173*

Kilder: Danmarks Statistiks overnatningsstatistik og 'Ferie og Forretningsrejser 2014', VisitDenmarks Turistundersøgelser 2014, Institut for Grænseregionsforskningens undersøgelse af udenlandsk endagsrejsende mfl. (se afsnit 6.5.1)

* Estimeret vha. gennemsnitlig opholdslængde fra 'Ferie og Forretningsrejser 2012'.

TSA tabel 10B. Ankomster og overnatninger fordelt på transportform

Transportform (2014, 1.000)	Ankomster	Overnatninger
Fly	1.854	5.426
Søveje	803	1.246
Færge	67	141
Krydstogt	635	635
Andet	101	470
Landtransport	3.199	19.731
Tog	186	416
Bil	2.648	17.630
Bus	51	110
Andet	314	1.575
Andet	9	15
I alt	5.866	26.418

Note: Dækker kun turister, der overnatter på enten hotel, feriecenter, campingplads, vandrerhjem, i feriecenter eller lejet feriehus eller kommer hertil via lystbåd eller krydstogt.

Kilde: VisitDenmarks Turistundersøgelse 2014.

10 C Kapacitet på overnatningsteder efter type

2014	Hoteller o. lign.	Campingpladser	Feriecentre	Vandrerhjem
Antal overnatningssteder	766	455	82	133
Kapacitet (værelser/enheder)	43.715	89.562	8.243	
Kapacitet (senge)	87.870		42.724	
Kapacitetsudnyttelse (værelser)	57		35	
Kapacitetsudnyttelse (senge)	44		25	

Note: Kapacitetsudnyttelsen er kun beregnet for hoteller og feriecentre med min. 40 senge og for

Kilde: Kapacitet og kapacitetsudnyttelse: Danmarks Statistik. Antal overnatningssteder: Feriecentre (40+ senge): Danmarks Statistik, ellers: GuideDanmark.

TSA tabel 10D. Antal arbejdssteder 2014

Branche	Antal
<i>Overnatning</i>	
551010 Hoteller*	766
551020 Konferencecentre og kursusejendomme	127
552000 Ferieboliger og andre indlogeringsfaciliteter til kortvarige ophold (inkl. vandrerhjem og feriecentre)	262
Vandrerhjem*	133
Feriecentre (Danmarks Statistik, 40+ senge)	82
553000 Campingpladser*	455
559000 Andre overnatningsfaciliteter	25
683120 Boliganvisning, ferieboligudlejning mv.	237
<i>Restaurant</i>	
561010 Restauranter	4.602
561020 Pizzeriaer, grillbarer, isbarer mv.	3.739
562100 Event catering	800
562900 Anden restaurationsvirksomhed	1.187
563000 Cafeér, værtshuse, diskoteker mv.	2.420
<i>Transport</i>	
491000 Passagertransport med regional- eller fjerntog	136
493110 Rutebuskørsel, by- og nærtrafik	159
493120 S-togstrafik, metro og andre nærbaner	6
493200 Taxikørsel	2.360
493920 Turistkørsel og anden landpassagertransport	332
501000 Sø- og kysttransport af passagerer	94
503000 Transport af passagerer ad indre vandveje	14
511010 Ruteflyvning	47
511020 Charter- og taxifyvning	40
522130 Drift af betalingsveje, -broer og -tunneler	7
771100 Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer	203
<i>Rejse-service</i>	
791100 Rejsebureauer	196
791200 Rejsearrangører	238
799000 Andre reservationstjenesteydelser og tjenesteydelser i forbindelse hermed	122
<i>Kultur og forlystelser</i>	
910200 Museer	283
910300 Historiske monumenter og bygninger og lignende attraktioner	9
910400 Botaniske og zoologiske haver samt naturreservater	43
931100 Drift af sportsanlæg	825
931900 Andre sportsaktiviteter	556
932100 Forlystelsesparker o.l.	108
932910 Lystbådehavne	78
932990 Andre forlystelser og fritidsaktiviteter	261

Kilde: Danmarks Statistik, www.statistikbanken.dk/ERHV1, www.statistikbanken.dk/HOTEL6 og *GuideDanmark databasen.

Referencer

- Ahmt, Tom og Lars Eriksen (1997): Opbygningen af turismedatabank og regionaløkonomisk modellering af turisme. AKF Forlaget.
- Billing, Peter og Zhang, Jie (2008): Regionalised Tourism Satellite Accounts for Denmark: Methodology and Results. Paper prepared for the conference: "Knowledge as value advantage of tourism destination", Malaga, Spain, 29-31 October 2008.
- Danmarks Statistik (2013): Ferie og forretningsrejser 2012. Statistisk Efterretning 2013:2.
- Danmarks Statistik (2015): Ferie og forretningsrejser 2014. Statistisk Efterretning 2015:2.
- Danmarks Statistik (2015): Sommerhusundersøgelsen 2014. Statistisk Efterretning 2015.
- Eurostat, OECD, WTO og UN (2001): Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework.
- Eurostat, OECD, UNWTO og UN (2008): Tourism Satellite Account: Recommended Methodological Framework.
- Jensen, Camilla og Zhang, Jie (2016): En introduktion til multiplikatorer indenfor området turisme og dansk praksis på området. Notat fra Center for Regional- og Turismeforskning. Bornholm.
- Madsen, Bjarne og Zhang, Jie (2010): Towards a new framework for accounting and modelling the regional and local impacts of Tourism. *Economic Systems Research*, 22(4), 313-340.
- UN og UNWTO (2008): International Recommendations for Tourism Statistics 2008.
- Wonderful Copenhagen CruiseNetwork (2011): Overview. Cruise Passenger and Crew Surveys. Copenhagen. 2012.
- Zhang, Jie (2005): Documentation on Regional Tourism Satellite Accounts in Denmark. AKF Forlaget.
- Zhang, Jie, Madsen, Bjarne og Jensen-Butler, C. (2007): The Regional impact of Tourism – the Case of Denmark, *Regional Studies*, 41 (6), 839-853.
- Zhang, Jie og Hedetoft, Anders. (2011): Tourism Satellite Accounts and Tourist Consumption Patterns in Denmark, *Økonomi og Politik*, 84 (4), 25-39.
- Zahle Østergaard, Mads (2015): Turismens økonomiske betydning i Danmark 2013. VisitDenmark.